

AREGCEL

Ára 400 korona

SZERKESZTŐSÉG:
VI. KER., NAGY JÁNOS-UTCA 1. SZAM

KIADÓHIVATAL:
VI. KERLET, ANDRÁSSY-UT 6. SZAM

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 4800 kor. Egyes szám ára Ausztriában 2000 osztrák kor. Jugoszláviában 3 dinár

TELEFON: SZERKESZTŐSÉG: 65-53, KIADÓHIVATAL: 195-59, VASÁRNAP, ESTETŐL REGGELIG: JÓZSEF 9-66

II. évfolyam

Budapest, 1923 október 29.

44. szám

Bethlen István vallomása balassagyarmati beszédében a multról és a jelenről

Balassagyarmat, október 28.

(A Reggel tudósítójától.) Dr. Scitovszky Béla, a nemzetgyűlés elnöke, vasárnap délelőtt tartotta itt beszámolóját. Ebből az alkalomból leutaztak gróf Bethlen István miniszterelnök, Rakovszky Iván belügyminiszter, Vass József népjóléti miniszter, gróf Csáky Károly honvédelmi miniszter és számos képviselő. Az érkező vendégeket nagy ünneplések közt Sztranyovszky főispán üdvözölte. Bethlen válasza így hangzott:

— Az államférfiaknak az a föladatuk, hogy egy kissé a jövőbe nézve, bizonyos előrelátással vezessék az ország sorsát. A régiek azt tartották, hogy az égbolton levő csillagok nem égitestek, hanem keskeny rések, amelyeken keresztül az emberiség az örökkévalóságba egy pillantást vet. Nekünk is csak ilyen keskeny rések adattak meg, amelyeken keresztül a jövőbe láthatunk. Mindannyiunk élete, a nemzetek élete is, egy rejtvény, amelyet a jelen generáció kötelessége megfejteni. Ha ezt nem

tudja megfejteni, jaj annak a nemzetnek, mert tévútra kerül. Nekünk kötelességünk és meg kell oldanunk a magyar jelen és jövő rejtélyét. Azt hirdetem, hogy ezt csak reálpolitikával lehet megoldani.

Végre is szünnék meg ebben az országban a tüzzel való játszás, a jelszavak után való indulás.

Fogjunk össze mindannyian s egyesült erővel keressük a rejtvény megoldását, azt az utat, amelyen haladva, egy jobb jövő felé viszünk az országot.

A Házelnök beszámolója.

A népgyűlés a vármegyei ház udvarán Scitovszky Béla, a nemzetgyűlés elnökének beszámolójával kezdődött. Beszél a tisztviselőkérdésről, a földreformról, a gazdasági politika szükségességét hangoztatta, amelynek föltétele: rend és nyugalom. A nemzeti érzés diktálja, hogy politikánkban és cselekedeteinkben legyünk józanok, mérsékelték.

A miniszterelnök beszél

Scitovszky után Bethlen István emelkedett szólásra:

— Először a kormány felelősségének kérdéséről óhajtok beszélni. Divattá vált, hogy mindenért a kormányt tegyék felelőssé. Azért is, ami a múltban történt, aminek következményeit ma is sanyljuk.

A kormány nem vállalhatja a felelősséget a multakért, csak attól az időponttól kezdve, amióta a gyeplőt a kezében tartja.

Nem vállalhatjuk a felelősséget azokért a jait acomplikért, amelyek az előző időkben történtek, amelyeknek súlyos következményeit még ma is sanyljuk.

De a mi kompetenciánk is csak restringált a hatalmi körök megoszlása folytán. A bírói hatalom szuverenitással bír. A nemzetgyűlés, amely a törvényhatalmat gyakorolja, szintén szuverén, amelyre a kormánynak bizonyos befolyása és kezdeményezési joga van, de amelyet önmaga nem uszupálhat.

Ha mindenért felelőssé volnánk tehető, akkor diktátorra kellene lennünk

és nem alkotmányos kormánynak, mert az alkotmányos kormány cselekvése, jogkörének határa meg van szabva. Ha vannak még egyes tünetek idebenn, amelyek előnytelenek és kedvezőtlenek, úgy ebben felelősége a kormánynak is van, de nem egyedül a kormányt terhelni ezért felelőség, hanem azokat a más tényezőket is. És ki kell venniük részüket e felelőségből azoknak az ellenzéki férfiaknak is, akik a maguk részéről nem járultak hozzá esetleg, hogy ezeket a bajokat gyorsabban és hamarabb orvosolják.

A mult! A mult!

— A bolsevizmus után külpolitikailag teljesen izolálva voltunk, nem volt egyetlen barátunk. Olaszország a királykérdés folytonos hangoztatása miatt neheztelt, Anglia a kardcsörtetéséért, amellyel Középeurópa békéjét fenyegetni látszottunk, Franciaország a kisúntánt mellett állott. A külföldi sajtó visszhangzott a fehér terror elképzelt rémjeséitől. Még azok sem állottak velünk szóba, akiknek érdekük lett volna, mert úgy érezték, hogy labilis ennek az országnak a belpolitikai helyzete, hogy itt fölfordulhat a közbéke és a jogrend. Legyünk tisztában azzal, hogy ily kö-

rülmények között senki külpolitikai téren egy országgal szóba nem áll.

— Mi volt a belpolitikai helyzet?

— A forradalmak rendjén a kormányok tekintélye nullpontra süllyed le. Nem volt a kormánynak semmiféle biztos politikai bázisa. Egy koalíció tartotta kezében a hatalmat, amelynek ugyszólván alig volt ellenzéke, de amely önmagában meghasonlva, pártocskákra oszolva, élet-halálharcot folytatott egymás ellen.

Hiányzott a parlamentből abban az időben az intelligencia legjava.

A forradalmak és az ellenforradalmak rendjén az adminisztráció egyes fontos váraiba olyanok kerültek be, akik talán politikai szempontból egy és más szolgálatot tettek volt, azonban nélkülözték a legszükségesebb ismereteket ahhoz, hogy rendes adminisztrációt folytatni lehetett volna. Gombamódra szaporodtak az egyesületek, amelyek mindegyike állami funkciót akart teljesíteni.

A társadalom egyes felelőtlen tényezői külpolitikai kérdésekkel nemesak foglalkoztak, hanem önálló külpolitikát esináltak.

Siralmas volt az ország helyzete. A kormány tekintély nélkül, külpolitikai izoláltság, benn az országban a jogrend hiánya, a társadalomnak az a törekvése, hogy állami funkciót gyakoroljon, egy desorganizált adminisztráció.

Még messze vagyunk a céltól.

— Ha ezzel a helyzettel szemben a mai helyzetet nézem, akkor, bár látom, hogy még messze vagyunk attól a céltől, amelyet el kell érniünk, azt kell mondanom, hogy sokkal előbbre vagyunk, mint azt sokan talán hiszik. Külpolitikai téren például rendeztük viszonyainkat Ausztriával, megindítottuk az akciót abban az irányban, hogy a nagyhatalmak bizalmát újból visszanyerjük.

Fontos életbevágó kérdésekben Anglia, Olaszország ma mellettünk áll.

Megindítottuk az akciót oly irányban, hogy szomszédainkkal élhető viszonyt teremtsünk, hogy kiküszöböljük azokat az ellentéteket, amelyek kiküszöbölése nélkül, nézetem szerint,

A kontremín torka és a Hitelbank

A pesti tőzsde hetek óta beteg. Gazdasági, politikai, technikai okok nélkül nincs rossz és nincs rossz. A mai kritikus helyzethez azonban ezeknek az okoknak kevés köze van. Németország tragikus válsága a pesti tőzsdét alig érinti. A belső gazdasági és politikai szituáció a tőzsde benultságát nem indokolja. Az ultimót már régen eszkompálták, hiszen e héten már a november 15-iki kasszára kötnek. Az árfolyamok szakadásának ugyszólván egyetlen titka: a Bécs és Budapest között ténylegesen megszervezett kontremín csoport. Mi sohasem ültünk föl a hangulatoknak. A tőzsdén teljes az üzleti szabadság; adhat, vehet mindenki belátása, érzése, vagyona szerint. Nem is az üzletben van a hiba, hanem az eszközökben. Ez a kontremín csoport, amelynek úgy bécsi, mint pesti exponenseit ismerjük, álhírekkel, rémhírekkel, szennyes módszerekkel pánikot idéz elő. A banda mintegy 40 milliárddal van angazsálva. Ideges, depresszált hangulat lett urrá a tőzsdén, fizetésképtelenségek, kényszereladások mélyítették a lanyhaságot, néhányszor magához látszott térni a bizalom és a vételkedv, de a szervezett, céltudatos kontremín tömeges eladásaival elriasztotta a reménykedőket a piacokról. Az elmúlt héten a társaság erőfeszítése, úgy látszik, elérte azokat a határokat, ameddig a leadás anyagi lehetőségei terjednek. És e határon túl kezdődik a rombolás büntetőjogi része. Klubokat, kávéházakat, kaszinókat, tőzsdéseket a magyar külpolitikai helyzet, a német válság, az értékpiacon és pénzügyi helyzet rémhíreivel alarmirozták, hamis telefonjelentések, hazug árfolyamok keringtek, mind arra a célra, azt a szándékot szolgálva, hogy a nagyközönség körében a tőzsdéi helyzet teljes reménytelensége eszeveszett deroutra vezessen. A kontremín ugyanis adott magának hasznót, papíron milliárdokat vágott zsebre, de még le nem fődözte magát. Amint megszűnik az eladása és vevőként lép föl, bármely piacon a huszadik kötéssel ő maga hajtja föl 30-40%-kal az amugyis mélyen aláértékelt papírokat. Hogy a kontremín fődözhesse: pánikra van szüksége, arra, hogy a közönség hisztérikusan szórja el a papírját, a vagyonát a kontremín olesó zsákmányául. Örület volna, ha a publikum bedülne nekik és harakirit követne el önmagán. E döntő pillanatban, amikor energikus ellenakcióval el lehetne kapni a kontremín torkát, keressük a nagybankokat, élükön a Hitelbankot, de sehol sem látjuk őket. A Hitelbank többet keresett a hosszban, mint a többi intézetek együtt; learatta részvényeinek rekordárfolyamait és a hasznót már hónapok előtt betakarította. A legderekabb, a legnaivabb magyar közönség vérzik, mint Lear a lányait, hívja a büszke Magyar Hitelt, a negédes Georgiát, a szende Kis Ganzot és a Hitelbank sehol sincs. A mi fölfogásunk szerint a Hitelbanknak elsősorban erkölcsi kötelessége a tőzsde segítségére sietni, mert a föllépése maga után viszi a többi bankokat, amelyek már várják a halált. E hét a kontremín eltapszásának utolsó alkalma. Ezt az alkalmat elmulasztani rossz üzlet, rossz politika és gonosz, hálátlan cselekedet a közönséggel szemben. Meggyőződésünk, hogy a Hitelbank és ezzel a többi bankok intervenciója nem késztetik tovább. Az intézetek féltékenységére egymással szemben, nem lehet akadály a piac megmentésének.

nyugalmat és erősödési lehetőséget ebben az országban megteremteni nem lehet.

— Sokan azért támadtak, hogy földadoztuk ezzel a szomszédos területeken élő magyar kisebbségeket. Az a sok meggondolatlan kijelentés és gyakran cselekvés, amely a multban előfordult, az a szomszédos területeken élő magyar kisebbségnek nem vált hasznára, sőt ellenkezően, csak arra volt alkalom, hogy sorsuk még nehezebbé és rosszabbá váljék. Meggyőződésem, hogy ezt a politikát követve, az ő helyzetük is fokozatosan javulni fog.

Sikerült a kormányzat tekintélyét helyreállítani. Bent a parlamentben megbízható, egyetemes bázist teremteni. Az új választójog révén sikerült a magyar intelligencia vezetőszeretét a jövőre is helyreállítani.

Megszűntek az országban a puccsok, a folytonos játék a tüzzel, helyreállott a jogrend, a közbiztonság, a társadalom ma csak oly funkciókat gyakorol, amelyhez joga van és állami funkciókat csak az állam gyakorol. Nem fenyeget már oly sötétben a reparáció veszedelme sem.

Világos, hogy előzetes belpolitikai rendezés nélkül egyáltalán meg sem lehetett volna indítani a tárgyalásokat. Én megértem azt, hogy vannak magyar emberek, politikusok, akiknek talán bizonyos fokig elvont dolog az, hogy ilyen akciónak előfeltétele három politikai tényezőnek: a bel- és külpolitikai és a gazdaságpolitikai tényezőnek, hogy egymondjam, egy szintézisben való együttműködése. Elhiszem, hogy ezt a három politikai szintézist politikai analfabéták,

akik a politikában mást, mint a hordón való szónoklást, mandátumot, bankettet, a legjobb esetben bizonyos dogmák szegényes rekvizitumát nem látják, nem fogják megérteni. Ez azonban nem változtat a tényen. Ezen három politikai szintézis nélkül gazdasági téren semmit sem fogunk tudni elérni.

— Most azzal jönnek, hogy a magyar bankok és vállalatok teremtsék elő ezt a hitelt. Újból azt mondom, hogy csak olyanok állíthatják ezt,

akik ceruza nélkül csinálnak politikát.

— Nézetem szerint belföldi kölcsönrel ez a kérdés nem is volna elintézhető, mert hiszen a korona romlásának három oka van. Az egyik a bizalom hiánya és csökkenése saját pénzünk iránt, a másik a költségvetés deficitje, a harmadik a kereskedelmi és fizetési mérleg deficitje és passzív volta. Egy társadalmi kölcsön révén még ideig-óráig a költségvetés deficitjét ki lehetne egyenlíteni. Azonban belső kölcsön révén, amely nagyrészt koronakölcsönből kell hogy álljon, egyetlen frankot vagy dollárt sem lehetne megszerezni másképp, mint svájci koronakinálattal, amelynek következménye valutánk további romlása volna. Azt mondják, hogy nem kölcsönt kell szerezni, hanem az ország termelését kell fejleszteni oly fokra, hogy a termelés fölöslegét a fizetési mérlegben érvényesítve, a korona romlásának útját álljuk.

Legyünk tisztában azzal, hogy külföldi tőkeimport nélkül még az iparfejlesztés kérdését sem tudjuk megoldani. A föbbletermelés a mezőgazdaságban elsősorban a külföldi tőke bevonásának a lehetőségétől függ. Azt mondják: csináljunk papírpénzből aranyat, hogy a földzettel banjegyekkel termékenyítsük meg a termelést; így a termelési fölöslegeknek koronajavító hatásuk lesz. Rámutatok Németország példájára. Papírból aranyat nem lehet csinálni.

— Egy szót a

gazdasági hitelről.

Erre ma már valóban szükség van. Elsősorban gondoskodni kell arról, hogy a gazdasági társadalom a hitel szervezeteit fölépítse és ezek révén egyenes bekapcsolódást kapjon a jegyintézetbe, másodszor kell, hogy a jegyintézetnél hosszabb lejáratú váltók és azokon a kereteken belül, amelyek mulhatatlanul szükségesek a gazdasági hitel megadására céljából, biztosítassanak; harmadszor szükséges, hogy egy stabilabb valutára, a buzaвалютára szóló kötvények elhelyezhetők legyenek és erről szóló hitel is adható legyen.

A politikai baromorvosokról.

A kormány munkájában gyakran vetik szemünkre a határozatlanságot, a bizonytalanságot, az opportunizmust. Azt mondják,

hogy ravasz erdélyi politikát folytatok. Azt mondják, hogy sohasem lehet tudni, ki a barátom és ki az ellenségem.

Még ezelőtt egy évvel azt mondták, hogy fajvédők vagyunk és antiszemita politikát csinálunk. Ma azt mondják, hogy zsidópolitikát folytatunk, a bankok szövetséges társai a szegények. A magam részéről eleitől fogva azt mondtam, hogy ezt az országot igenis lehet rekonstruálni, hogy vissza kell térni a nemzeti és a keresztény alapra. Ezt az álláspontot képviselem ma is és fogom képviselni máskor is. De mindig azt hirdetem, hogy ennek a politikának realpolitikának kell lennie és nem érzelmi politikának, még kevésbé pedig olyan politikának, amelyből egyesek akarnak előnyt szerezni. Már pedig egy realpolitikát nem lehet sem a fajvédők, sem a radikalisták egyszerű formuláira visszavezetni.

En nem voltam inkonzekvens. Ennek a politikának föladata nap-nap után figyelemmel kíséreni a közélet egyes eseményeit és jelenléteit, minden percben, tekintet nélkül arra az ódiurnra, amelyet vállal, tekintet nélkül a népszerűtlenségre, amelyet vállalnia kell,

arra az anathémára, amelyet a szektárius rövidlátó politikusok ellenünk szórnak.

Mindent meg kell tenni a nemzet érdekében, ami megteendő és ami minden kormányynak kötelessége. Ez a realpolitika, amelyet kifejték és ez a célok tekintetében egy és ugyanaz marad, Természetes, ha a cél ugyanaz is marad, az eszközök változnak, aszerint, ahogy a körülmények azt szükségessé teszik. Ami egy évvel ezelőtt jó volt, az nem lehet jó ma, ami pedig ma szükséges, az egy évvel ezelőtt még fölfordulást idézhetett volna elő.

Nem akarom az állatorvosi kart megsérteni, de vannak politikai baromorvosok, akik egyforma receptet találnak mindenféle betegségre.

Ezekhez alkalmazkodni nem kívánok. Járom a magam útján és a népszerűség mellett a népszerűtlenséget is vállalom, de mindig csak az ország érdekében.

Ebben az országban a rombolás ideje véget ért, véget kell, hogy érjen.

Nem sajnós, ha voltak korhadt oszlopok és falak és azok összedőlnek vagy már össze is dőltek. Ma az építés következik s a romokból össze kell szedni azokat az építésszükségeket, amelyek segítségével szebb, nagyobb, lakályosabb épületet építhetünk a nemzet számára, egy új ezredév részére. Ehhez kérem támogatásukat.

Ha elhallatszanék Gyöngyösre is...

Ezután Vass József népjóléti miniszter emelkedett szólásra.

— Azt mondja egy nagy német politikus: *Ein Volk existiert nur in Beziehung auf andere.* A nép élete akkor élet igazán, ha bele van kapcsolva a többi népek életébe. Meg kell állapítanom, hogy a kormány és elsősorban Bethlen akkor, amikor egy ilyen külpolitikai színhézésre törekszik, akkor a magyar fajvédő politika útján jár. Jó belpolitikai állapotok nélkül azonban külpolitikai színhézés teremtani nem lehet. Ebből tehát az következik, hogy nekünk arra kell törekednünk, hogy olyan legyen a magyar belpolitikai élet, hogy meglegyen benne ez az összetevődés. Ha én színhézésre sürgetek, akkor azt sürgetem, amit a miniszterelnök másfél éve a zászlajára írt: egységet és megértést.

— Magyarország nemesak az ellentétek hazája, a gyűlölet hazája, hanem a jelszavak szerencsétlen országa is. Szeretném, ha beszédem elhallatszanék ma Gyöngyösre is, hogy ott is megértésék azt, hogy nem jelszavakra van ennek az országnak szüksége, hanem a történelmi magyar nép lelkének megértésére és igaz érdekeinek kielégítésére.

— Én keresztény és nemzeti alapon állottam, ezután is ezen az alapon fogok állani. Katolikus vagyok, de egyetérték szeretőben és az építésben protestáns testvéreimmel. Amikor én keresztény vagyok és nem török más politikát, mint keresztény politikát, akkor a krisztusi köpenyt még sem szabom szükre.

Mindégy, hogy Mohamedet vagy Mózeszt követi-e valaki, ha magyar akar lenni és meghecsüli bennem a keresztény gondolatot, akkor jöjjön a mi lobogónk alá és egyetemes erővel iparkodjunk dolgozni.

A bankett után a miniszterelnök a közalkalmazottak és különböző társadalmi egyesületek küldöttségeit fogadta és a délutáni órák folyamán indult vissza a kíséretében levő politikusokkal Budapestre.

Bethlen a szektáriusokról.

A négyülés után a vármegyeház nagyteremben bankett volt, amelyen az első főközösztöt Sztranyovszky főispán a kormányzóra mondtotta. Majd Mikszáth Kálmán köszöntötte főgróf Bethlen Istvánt, aki a következő beszéddel válaszolt:

— Ha végignézek a magyar histórián, azt látom, hogy a történelem Magyarországon, itt a Felvidéken és Erdélyben van. Az Alföld főgyökere volt mindig, de a történelem a Felvidék és Erdély. Ha ezen történelmi talajon megállok, azt látom, hogy minden nagy történelmi gondolatnak megvannak a maga előhírnökei, a maga prófétái, dogmatikusai és szektáriusai is.

A magyar közélet dekadenciája és szomorú tünete az, hogy tulajdonképpen nincsenek prófétái, de vannak szektáriusai. Szomorú tünete az,

hogy nem becsüljük meg egymásban a meggyőződést, a jóhiszeműséget, a hazaszeretetet. Lehetünk politikai ellenfelek és a haladást mindig az szolgálta, hogy voltak ellentétes ideák, azonban nem volt szükséges a haladáshoz az, hogy az ellentéteket egymásban lebecsüljük, sárbarántsuk és egymás jóhiszeműségét kétségbevonjuk. Szomorú tünete ez közéletünknek és sajnós, azokban a korokban, amelyek dekadensek, mindig újból és újból napfényre kerülnek. Olyan talajon állok, amelyen minden becsületes magyar törekvés meghallgatásra talált.

Elsmers
Fűzlet
Koronakeresz-u. 19
Fülek: IV, Csabán-utca
VII, Rákóczi-utca 32
II, Fő-utca 52

Lakóberendezők és kárpitosok részére

Bretontüll függönyre 100 cm K	8.800
Bretontüll ecrű függönyre 300 cm	K 45.000
Függönytamin ajouros és kockás 150 cm	K 25.000
Francia butorsatin 80 cm	K 14.000
Gobelin butorszővet 125 cm	K 80.000

Függönytüll, valancienkelme, esipkeszővet, valódi cérnacsipke nagy választékban

VILÁGNIRŰ ANGOL

„U. K.” TEA

eredeti csomagolásban. — Kizárólagos egyedürlítő:

TEA- ÉS KÁVÉ-NAGYÁRUHÁZ

VÁNOS GYULA

VI, TERÉZ-KÖRUT 7. TELEFON 25-27

Magyar Agrár- és Járadékbank Rt.
vetőmagosztálya

Budapest, V, Nádor-utca 16. — Telefon: 72-01

Sürgőnycim: Agrár Budapest

Vesz a legmagasabb napi áron főharc- és tüccernanyagot és egyéb gazdasági magvakat

Mintázott ajánlatokat

Nagyértékű ékszereket,

u. m. gyöngyöket, briliánsokat, smaragdokat, müvészi kivitelű ezüsttárgyakat legmagasabb áron veszünk. Ugyancsak legfinomabb ékszerekben állandó nagy raktár.

Bálint és Dán
ékszerezés
Budapest IV, Kossuth Lajos-utca 13. szám.
Telefon 24-30 761

Elegáns bunda

nutriabélással, kitűnő állapotban, jutányos áron eladó. IV, Ső-utca 8, I. emelet 6, szám

Elsőrendű aprított import

TÜZIFÁT

azonnal is szállít az

„Industria” Faárugyár és Fűtőanyag Rt.

Telep és iroda: X, Kőbányai-ut 43. szám. Telefon: József 73-17

Főtárgyalásra kerül az Eskütt-ügy

A per iratait a büntetőtörvényszék elnöke tanulmányozza

(A Reggel tudósítójától.) A lapok hiradása szerint Eskütt Lajos az utóbbi napokban állítólag megjelent a miniszterelnökségen, ahol is előadta volna, hogy ő már tovább nem tűrheti, hogy a kiviteli engedelmekből keletkezett ügyét tovább is halasszák, kéri ennélfogva, hogy azt sürgősen tárgyalják le, mert különben kénytelen volna a kiviteli engedélyek botránynak egész anyagát a nyilvánosság elé tárni. A Reggel munkatársának föltétlenül megbízható értesülése szerint egyáltalában nem ítélt meg a valóságnak az a hír, hogy Eskütt a miniszterelnöktől kérte volna ügyének sürgős letárgyalását. Ami pedig az ügy

titkos hátterének a nyilvánosság előtt való föltárását illeti, ez nem egyéb Eskütt Lajos üres fenyegetődzésénél.

Hiteles helyről

nyert értesülésünk szerint ugyanis

Eskütt Lajos, Tömöri Angela és társainak ügyében az ügyészi és bírói vizsgálat már teljesen befejeződött, úgy hogy az ügy fő-tárgyalása rövidesen megtartható lesz.

A per iratait jelenleg dr. Langer Jenő, a budapesti királyi büntető törvényszék elnöke tanulmányozza, aki a főtárgyalást előreláthatóan egy-két hónapon belül ki fogja tűzni.

Friedrich és Musztafa Saffet lovagias ügye vagy ez a török-magyar barátság?

(A Reggel tudósítójától.) Néhány héttel ezelőtt élénk föltűnést keltett „Az Est” Friedrich István törökországi utjával kapcsolatos cikksorozata. „Weinstein basa és a turanizmus” „Üzlet és diszkard” cím alatt a többi között Musztafa Saffet effendit is megszólaltatta a cikkíró. Ezzel az előkelő török fiatalemberrel Friedrich István állítólag élénk összeköttetést tartott fenn Kemal basához való utazása előtt. Musztafa Saffet effendi az említett nyilatkozatában meglehetősen kellemetlen dolgokat mondott Friedrich Istvánról, aki a nyilatkozatra erős hangon válaszolt.

A nyilatkozatharenak a vége az lett, hogy

Musztafa Saffet effendi, Friedrich egyik legkedvesebb török barátja, Farkas Elemér és Heinrich Gyula alezredek útján provokáltatta a magyar fascista vezért, Friedrich Istvánt.

Friedrich István Bartóky vezérkari alezredest és Móricz Istvánt nevezte meg segédeül. A segédek összeültek és az ügyet néhány nappal ezelőtt közmegegyezésre békésen intézték el. A magyar közvélemény mindenestre nagy megnyugvással veszi tudomásul, hogy a magyar-török barátság leglelkesebb istápolója és Musztafa Saffet effendi között nem került véres párbajra a sor.

Egy uriaszony öngyilkossága a férje szemelattára

(A Reggel tudósítójától.) Melezer Béláné, 22 éves uriaszony, Mátrai-utca 20. szám alatti lakásán vasárnap este férje szemelattára, forgópisztollyal föbelőtte magát. A szép, fiatal asszony, aki néhány hónap óta házasságát pár perc múlva kiszenvetted. Melezer Béla nem tud fölvilágosítani a felesége öngyilkosságának az okáról, az asszony ideges volt, de nem élték rosszul.

Rákosi Jenő emléktáblája Sopronban

Sopron, október 28.

(A Reggel tudósítójától.) Harmonikus ünnepség keretében leplezték le ma délelőtt Sopron belvárosának egyik történelmi levegőjű utcájában, a Szent György-utcában, a Szent Benedek-rend főgimnáziumának falán Rákosi Jenő emléktábláját. Storno Ferenc művészi terve alapján gyönyörű kivitelben elkészült termésköböl a díszes kivitelű emléktábla, amelyen egyszerű szavak hirdetik:

Itt járt iskolába
RÁKOSI JENŐ
1833—1890.

A tábla leplezése előtt az iskola egyik termében diszközgyűlést tartott a benedekdiákok szövetsége vezér dr. Simon Elemér főispán elnöklésével. Az ünnepen mindenekelőtt Borossay Dávid főigazgató üdvözölte Rákosit, aki írói és hírlapírói babérral övezve ismét visszatért a régi iskola falai közé. Östör József képviselő ünnepi beszédben méltatta a soproni Szent Benedek-rendi főgimnázium legnagyobb tanítványának érdemeit. Nádossy Imre országos főkapitány a Sopronmegyei Kör nevében kérte Rákosi Jenőt, hogy fogadja el a kör disztagságát. A nagyszámú közönség és a lelkes diákság meleg ünnepese közben Rákosi Jenő fölmént a tanári katedrara és onnan mondott lelkes derítő visszaemlékezéseket soproni diáklétéből.

Az ünnep budapesti résztvevői vasárnap délután visszautaztak a fővárosba.

Elfogadok bizományba és magas áron vásárolok bármilyen műtárgyakat. (Porcellán, kép, szőnyeg antik bútordarabokat, vitrin, komót, szekrényt stb.) **Műkereskedés**

(Lakács Gyula) VII. Erzsébet-körút 15. Telefon: József 28—68

Harc a nagybeteg Kacsóh Pongrác lakásáért

(A Reggel tudósítójától.) A József-utca 51. számú házban van a nagybeteg Kacsóh Pongrác lakása. Amióta a zeneszerző-költőt az Új Szent János-kórházba szállították súlyos bajának gyógykezelésére, a lakást házvezetőnője, Barna Mária gondozta, becsületesen, lelkiismeretesen. A múlt hét folyamán a lakásban olyan események történtek, amelyek két napon át izgalomban tartották a József-utca 51. számú ház lakóit. A botránys esetről a következőkben számolunk be:

Kilenc hónap óta gazdátlanul áll Kacsóh Pongrác kincseset erő, művészi érzékkel berendezett négyszobás lakása. A nagybeteg zeneszerző kórházi kezelése óta Barna Mária, aki már 25 esztendeje áll Kacsóh Pongrác szolgálatában, örökdítt féltő gondnal, becsületesen a lakásra és az abban fölhalmozott vagyona. A család barátainak és Beöthy Lászlónak a kivánságára történt ez így. Az árvaszék is hozzájárult Barna Mária megbízatásához.

A múlt héttig nem is volt semmi baj. Ekkor azonban váratlanul megjelent a József-utcai lakásban néhány borkabátos férfi. Bekopogtattak az ajtón, ahol nemsokára megjelent Barna Mária, a lakás őrzője.

— Dr. Fazekas vagyok. Leltározni jöttünk. A házvezetőnő gyanútlantul beengedte a váratlan látogatót a lakásba.

— Diktáljon be minden darabot — kiáltottak a csodálkozó házvezetőnőre, akinek a dolog annál érthetlenebbnek tűnt föl, mert csak nemrégiben leltározta a lakás minden bútordarabját és értéktárgyát.

Ösöngették. A borkabátosok már vártak a jövevényre. A nagybeteg zeneszerző elvált felesége, Nagy Rózi asszony érkezett. Csomagokkal. Nagy Róza asszony 1917-ig volt Kacsóh Pongrác felesége. Gyermeküket, a kis Janikát a bíróság az apa gondjaira bízta. A válás óta Barna Mária volt a tulajdonképeni nevelője. Az elvált asszony a Rottenbiller-utca 29. szám alatt egy kétszobás lakásban lakott.

Most, hogy Kacsóh nagybeteg fekszik, Nagy Róza ügyvédje útján kérvénnyel fordult az árvaszékhez, amelyben a lakást magának kérte. Az engedélyt azonban nem várta meg. Erőszakosan akart a lakás birtokába jutni.

A házvezetőnő nem hagyta annyiban a dolgot. Gergely Illés ügyvédet, Kacsóh jogtanácsosát és a zeneszerző nővérét, özv. Schmidt Istvánnét hívatta. Az árvaszékre is akart telefonálni, de megakadályozták. Kacsóh nővére hamarosan megérkezett, de nem engedték be az ajtón a lakásba, amire az ablakon mászott be. Erélyesen felelősségre vonta az elvált asszonyt és kiutasította a lakásból. Nagy Róza

nem hallgatott rá, hanem tovább is ott maradt. Éjjelre egy henteslegényt küldtek az őrizetére, aki a házvezetőnő szobájában töltötte az éjszakát. A lakók, akik már csoportosan és izgatottan várták a lakás előtt a fejleményeket, a házvezetőnő kiáltásaira rendőrt hívtak, de ez nem tudott bemászni a lakásba.

Kacsóh Fatime a főkapitánysághoz fordult. Följelentette a zeneszerző volt feleségét és a lakásban megjelent férfiakat. A rendőrség karhatalmat küldött. Az árvaszék a följelentésre egy bizottságot küldött ki a lakásba. A zeneszerző műveit feltette a legjobban. At is küldte őket a bizottságnak, őrizze őket az. Többnyire kiadatlan opusok: „Dal a fiamhoz”, a „Dorottya” című daljáték librettója és partitúrája és egy „Pompei” című opera. A bizottság, amellyel együtt Bárczy István ny. miniszter is megjelent, lepecsételte az értékes csomagot és elvitte a lakásból.

Dr. Gergely Illés, a család ügyésze pedig terjedelmes följelentést adott be Barna Mária és a lakás tulajdonosa nevében, a lakás erőszakos elfoglalása miatt. Magánosok elleni erőszak és magánlaksértés a vádja. A rendőrség erélyes nyomozást indított az ügyben. A lakásban most újra a régi csönd honol.

Darvas Jenő Tulipán Gyermekek-Otthon cég

Koronaherceg-utca 8.

A Fenyves-cég helyiségében

A jelenlegi kedvezőtlen gazdasági viszonyok miatt

megszűnik

A cég teljes árukészletét a leggyorsabban óhajtja pénzzé tenni, miért is az összes közismerten finom

**leány és fiu
gyermekruházati cikkeket
még eddig nem létezett
olcsó árakon**

régi kedves vevőinek
engedi át

10/16 HP

MATHIS-AUTÓ

100 kilométerenként 7 liter. Párisból
tengelyen minden defekt
nélkül érkezett

BÁRDI

Kossuth Lajos-u. 6

**Magyar Köztisztviselők
és Állami Alkalmazottak
Takarékpénztára Rt.**

Budapest, VII, Rákóczi-ut 76. szám

Sürgőnycím: Cobdenbank

Telefon:
József 60-40 és
József 135-32

Tőzsdei megbízásokat elfogad

**Hozott anyagból
is készit
elsőrendű férftinget**

Fekérményház
VIII, Róka Szűz-utca 10. szám, II. emelet 16.
Telefonszám: József 34-12.

HIREK

Apák és fiuk

— Egy újságíró naplójából —

A múlt hét első napjaiban öt apa keresett föl. Egymástól függetlenül, egymásról mitsem tudva. Jóraivaló, komoly, munkás emberek. Más szavakkal, más beállítással ugyanazt történetet adták elő.

— A fiam, tavaly maturált, egyetlen fiam, az éjszaka öngyilkos akart lenni; a fegyvert birkozva csavartuk ki a kezéből; X. bankárnál játszott a tőzsdén, előbb nyert, aztán a nyereségére hitelt kapott, most tíz millióval uszít és meg akart halni.

Milyen világ ez, ahol gyerekek tíz millió hitelt kapnak tőzsdéjükről? Az öt föl sorolt tőzsedebizományos közül a nevét sem hallottam egyiknek sem. Hogy mit tanácsoltok? A fiát keltse föl, a tőzsdét pedig, ha a veszteségét reklamálja, rugja ki. Az a „bankár”, aki 17—18 éves tacsóknak nyit hitelszámlát, gyereket tőzsdéjükről, milliók vételekbe és eladásokba visz, nem tisztességes kereskedő, nem való a tőzsdére, rövidesen: csirkefogó. Ha kára van az üzletekben, fizesse meg a debreceni nagyharang. Alászolgája!

A hatodik apa pénteken reggel támolygott be hozzám. Orvos. Látásból ismertük egymást. Egész testében reszkétek, mint egy 100%-os rokkant, zokogva mondta el:

— Jani, a szanatóriumban haldoklik... Fiam, Jani, tizenhétéves, morfiummal megmérgezte magát... A tőzsdén... Huszonkét milliót, a papirokat nem tudtam átvenni... Mit csináljak, ha nem volt, az anyja már odaadta az ékszerit...

Nekem történetesen a törvénytöréseken volt sürgős dolgom, a hatodik apa elkísért a Markó-utadig, megvárta, amíg eljárnak, aztán kimentünk a szanatóriumba. Jani, halottfehérén a hófehér ágyban, szőke pesti gyermek; az orvosok, ápolók és rokonok irtózatos harcot vívtak vele, hogy el ne aludjon; olykor visszanyerte az öntudatát, üveges szemmel nézett körül, a mamáját hívta. És ennek a szőke, tejszagu Janinak huszonkétmillió tőzsedifferenciája van! Az apa tipikus házi-orvos. Fekete kabátját évtizedek reflexével emeli föl hátul, úgy ül az ágy szélére, nehogy összegyűrődjen. A térde között fekete ébenfa-botját szorongatja. A bajusza a szájába lóg. Bémultan maga elé bámul. És a küzdelem, rázás, üvöltés, dögönyözés, injekciók, hogy Jani itt maradjon, ebben a reménytelen világban és el ne szálljon a boldog tudatlanságba, negyedóránként megismétlődik.

Kifelé készülök; az apa utánam jön. Mit tegyünk? — kérdezte és én nagyon kicsinek, egész tehetetlennek éreztem magam. Mit mond ilyenkor az ember? Majd meglátjuk, vagy meglátja, minden jóra fordul. Ugy hallom, Jani megmaradt. De itt marad egy végzetes és áthidalhatatlan szakadék: apák és fiuk között. Az orvos és Jani, két külön világ. Az öt apa és az öt fiu, tíz külön élet. A krajcár és a millió. A nyugalom és a láz. Nem Targonyev Bazarov-jai, ezek mi voltunk tíz-tizenöt év előtt. Balzac Rastignac-ja az ősi és hősi a valóság és a kontreménör. Esményük a dollár; életcéljük a munkanélküli milliárd; olvasmányuk a színház hetilap; női ideáljuk a vörösszájú, bundákban elvesző dóg. Önzők, műveletlenek, gyöngék, fölényesek, puhák, szerencsétlenek. Nincs részvétem, vigaszom, reményem számukra. Nem egy új kor szaporjai, a romlott jelen maradványai. Lázár Miklós.

— Cseh-szlovákia öt éves fönnállását ünnepelték a Ritzben. Most mult el öt esztendeje, hogy Masaryk, a cseh köztársaság első elnöke amerikai emigrációjából magával hozta a Cseh-Szlovák állam önállóságára és függetlenségére vonatkozó történelmi dokumentumot. Öt esztendeje annak, hogy a hatalmas monarchia széthullása árán sikerült Wilson sógorának, Masaryknak barátaival együtt lerakni az új államalakulat alapjait, tágongó, vérsző sebet ütve az ezeréves Magyarországra. A budapesti cseh kolónia a cseh köztársaság öt éves fönnállásának évfordulója alkalmából Budapesten, a magyar fővárosban ma délben örömnepélyt rendezett a Dunapalota egyik díszkörtén elkülönített termében. Tizenkét órákor egymás után robogtak a Ritz elé a Budapesten székelő diplomáciai testületek autombiljai. A francia követség és konzulátus, a cseh követség és a jugoszláv diplomáciai testület majdnem valamennyi tagja föl vonult az örömnepélyre, amely egyuttal megpecsételése is volt a kisántant cordialnak. Ott voltak személyesen Jugoszlávia, Románia követői, de megjelent a Cseh-Szlovák állam istápolója, Franciaország budapesti képviselője; de Robien gróf ügyvivő is, hogy kifejezést adjon a francia nemzet szimpátiájának és jóindulatának a fiatal állammal szemben. Ott volt az ünnepeken a magyar kormány képviselőiben Daruváry Géza külügyminiszter is. Nem ment el az ünnepekre a Budapesten székelő angol és olasz diplomáciai egyik tagja sem.

— Arion angol fogkrém a legjobb

— Hatósági közeg-e a katonai nyomozó? Szombaton délután a budapesti büntető törvényszéken dr. Csegey táblabíró tanácsa főtárgyalást tartott Fellegi Ottó gépészmérnök bűnügyében. Hatósági közeg elleni erőszak bűntettével vádolták, mert a vádirat szerint a kommün bukása után 1919 november havában katonai nyomozókat az al fenyegetett meg, hogy rájuk lö és a hivatalos kiküldetésben levő katonai nyomozók előtt lakásának ajtaját nem nyitotta föl. A főtárgyaláson kiderült, hogy a rendőrséghez beosztott Szécsényi István tiszthelyettes és Wind Lajos karhatalmi tizedes, mint katonai nyomozók, olyan parancsot kaptak, hogy állítsák elő a Nagytemplom-utca lakó Halász Ferenc veszedelmes kommunisztát. A két katonai nyomozó elkezdte keresni-kutatni ezt a kommunisztát és éjszaka bezörgöttek Fellegi Ottó gépészmérnök-háztulajdonos Nagytemplom-utca 29. szám alatti lakásába is. Fellegi és az édesanyja a fölhívásra nem nyitották ki az ajtót, mert a kímélő nyíláson látták, hogy az ott dörömböltő egynégy felemás katonák, civilkalapban, borkabátban voltak öltözve és puskát, oldalfegyvert is visáltak. Akkoriban nagyon sok így öltözött alkatonai nyomozó garázdálkodott a főváros területén. A két valóságos nyomozó azután följelentést tett Fellegi mérnök ellen és azt panaszták, hogy a mérnök megfélemezte őket, hogy ha nem tartsanak el, rájuk lö. A két katonai nyomozó erre segítséget hívott és mert rendőrt is hoztak magukkal, a mérnök kinyitotta az ajtót. A katonai nyomozók erre kijelentették, hogy most házkutatást tartanak. Fölhányták az egész lakást, szétszórtak mindent. Lutattak fegyvert és kommunista nyomtatványokat után, de nem találtak semmit. Erre azután Fellegi mérnököt letartóztatták és elvitték a rendőrfőkapitányságra. Onnan természetesen a következő napon szabadon engedték. A most megtartott főtárgyalásra a bíróság minden lehetőséget kihasználva, hogy a két katonai nyomozót megidézzék, de sehoh sem tudták őket megtalálni. Így azután fölültes parancsokat adott és az eset egyéb tanult hallgatói ki a bíróság. Dr. Gergely István védő fölmertő ítéletet kért, annál is inkább, mert valótlannak bizonyult a följelentő katonai nyomozóknak a panasza, de különösen azon indok alapján kérte védenek fölmentését, mert az ilyen fajta katonai nyomozókat hatósági közegnek tekinteni nem lehet. A bíróság a tárgyalás befejezése után kihirdette az ítéletet, amelynek értelmében a vádlottat a vád és következményeinek terhe alól fölmentette. Az ítéletben az ügyészség is megnyugodott és így az jogerős.

— Letartóztatott közpénzszédelő. A napokban a főkapitányságra több följelentés érkezett Farkas Jenő 32 éves magánhivataltalnok ellen, aki nagyobb összegeket vitt föl azzal, hogy magas közpénzzel elhelyezi azokat, de a pénz fölvétele után eltűnt. A Szigethy-csoport detektívjeinek ma délelőtt sikerült megtalálni a szélhámos fiatalembert, akit előállítottak a főkapitányságra, ahol megállapították, hogy a budapesti királyi büntető törvény-szék lopás miatt körözött. Farkas Jenő bevalotta, hogy körülbelül 20 millió koronát csalt ki a felektől. Letartóztatták.

— Medelsky és Bleibtreu asszonyok megváltak a bécsi Burgszínházról. A Reggelnek jelentik Bleibtreu: A Burgszínház igazgatósága hetekig tartó tárgyalás után értesítette Bleibtreu és Medelsky asszonyokat, hogy szerződésüket nem újítja meg, a két énekesnő már meg is vált a színházról. Bleibtreu és Medelsky havi négyszeri föllepésért 10,000,000 korona honoráriumot kértek. A színház igazgatósága keveselte a föllepések számát és azt követelte, hogy havonta tizszer lépjenek föl ezért a fizetésért. A tárgyalások még javában folytak, amikor a két művésznő levelet kapott, amelyben a színház igazgatósága arról értesítette őket, hogy anyagi kívánságaikat nem veheti figyelembe és szerződésüket fölmentettnek tekintte. A Burgszínház műsorát e hétre már úgy állították össze, hogy a két művésznőnek ne legyen alkalmuk elbucsnani a közönségtől.

— A házfölgyelők tiltakozó nagygyűlése. A Házfölgyelők Országos Szövetsége ma délután tartotta meg a régi képviselőházban tiltakozó nagygyűlést. Bécs György volt az egyetlen fölszólaló, aki hosszú beszédében eseteit a házfölgyelők tarthatatlan helyzetét, majd fölolvasta a határozati javaslatot, amelyben orvoslást kérnek a népjóléti minisztertől főleg a rendelet V. részének 75. és 76. szakaszai ellen, amelyek módot nyújtanak a háztulajdonosoknak arra, hogy a házfölgyelőket rövid fölmondás után kitárolathassák.

— Arion angol fogkrém illatosít.

Ideges emberek

kimerült, elszigazott szervezetük fölfrissítésére és erősítésére csak valódi

DIANA

sósborszeszt

használnak. Reggelenként fölkelés után és este lefekvés előtt a fáradt test bedörzsölése után azonnal jelentkeznek a kellemes, üdítő érzés, mintha ujja szülné az ember

1 kis üveg ára K — 90
1 közép „ „ K 2.30
(megfelel kb. 4 kis üveg tartalmának)
1 nagy „ „ K 4.50
(megfelel kb. 8 kis üveg tartalmának)

Jelenlegi szorzószám: 3700

Mindenütt kapható!

— A fájvédők vasárnap két gyűlést tartottak. Az egyiket Gyöngyösön, a másikat Mátészalkán. A gyöngyösiek idegzetét már a tüzvész megedzette, de mit szóljanak a derék mátészalkaiak, akik a lapfűnyes vasárnapra Kiss Menyust kapták profótául?...

— Halálosvégű husmérgezés Székesfehérvárról. Székesfehérvárról jelenti telefonon A Reggel tudósítója: A város szegényebb néposztályát szombat óta izgalomban tartja egy szegény munkás család tragikus végű husmérgezési esete. A munkásságnak már régóta nem telik marhahusra — borju- és sertéshusról nem is szólva — és így kénytelenek az olcsóbb lóhust fogyasztani. Szombat reggel, úgy látszik, fertőzött lóhust mértek ki Székesfehérváron, mert egy Hegye Márton nevű munkás, aki vásárolt és evett belőle, három órai kegyetlen szenvedés után meghalt. Felesége súlyos betegesen kórházba került és a halállal vívódik. Jónás Gyula rendőrfőtanácsos azonnal szigorú vizsgálatot indított a halálosvégű lóhustmérgezés ügyében és a további intézkedésig plakátok és röpiratok útján eltiltotta a lóhust kimerését és árusítását.

PERL

ARÚHAZ

VII, Thököly-ut 9

E heti olcsó árajánlataink

Férfiöltönykelmék 140 cm széles....	35.400.-	tol
Doubl kabátkelmék.....	64.000.-	tol
Velőurkelmék, tiszta gyapjú.....	47.200.-	tol
I ^a kazánkelmék tiszta gyapjuból...	27.440.-	tol
Japáncselvem divatszinekb., 80 cm. szél.	25.600.-	tol
Csikos keilmék alj és pongyolára...	20.650.-	tol
Szatén kabátbélés virágos.....	11.980.-	tol
Flanell, kreton- és mosódelain.....	8.200.-	tol
Flanell, gyönyörű mintákban.....	12.850.-	tol
Grenadin sima, minden színben, 110 cm. széles.....	9.150.-	tol
Női nappali ingek himzett és aszur.	14.160.-	tol
Férfi rayeing két külön gallérral...	29.500.-	tol
Férfi- és női zsebkendők.....	2.200.-	tol
Vászon és sífón igen jó minőség...	7.850.-	tol
Törülköző, konyhatörő.....	5.900.-	tol
Kávégarnitúra, tiszta len, hatszemélyes.....	51.920.-	tol
Férfi alsótrikó, ing és nadrág.....	20.650.-	tol
Férfizokni.....	2.380.-	tol
Nyakkendő férfi, selyem és horgolt...	5.200.-	tol
Trikókesztyű női kötött és svéd.....	8.800.-	tol
Női kötött gyapjusál.....	8.800.-	tol
Női harisnya fekete, szürke és barna.	8.850.-	tol

Maradékok leszállított árban

Ipari, háztartási és mezőgazdasági célokra azonnal szállít prima

poroszköszvény

Felsőszilézia elismerten elsőrendű bányából, u. m.: Myslowitz, Ferdinand, Gräfin Laura, Eugenie, Florentine, Mathilde Hillebrand, Charlotte, Menzel stb. stb.

bármilyen tételben, közvetlenül a bányából, vagy budapesti raktárainál

HALMOS SALAMON

Városi iroda: V, Kálmán-utca 12. sz. Telefon 3-48.
Sürgőnyeim: Halmoskocsz

— De bizony, kérlek, ha egyszer Friedrich mondja, akkor az szentírás. Ha ő azt mondja, hogy mindenkiről tud valami borzasztó dolgot, akkor biztosan tud is és ha nem mondja meg, akkor biztosan még nincs itt az ideje, hogy fölfordítsa a világot. Annyit azonban már eddig is elért, hogy nincs Magyarországon valamirevaló ember, akihez az a *gyanu* ne tapadna, hogy valami titokzatos, sötét, rettegetes panamában, összeesküvésben vagy vérszövetségben részes, valami regevényesen szörnyűben, amiről csak Friedrich tud és amiről fog is beszélni, ha rejtelmes nagy műve be lesz fejezve. Mert Friedrich valami igen nagy, művön dolgozik, a Falklandi szigetektől Grönlandig tárgyvalakikkal, valahol, valamiért, ami rettentő nagy dolog, de azt nem mondhatja meg el, de egyszer elmondja és akkor ámulni fogtok, hogy mit küzdött ez a férfi a legirtózatosabb titkok ellen és ki fog sülni, hogy *Mussolini, Héjjas Iván, Kemal basa, Primo tábornok, Stinnes Hugó* és a világ minden igazi hatalmassága az ő utasításai szerint cselekedett, sőt, ha jól meggondoljuk, ezek az urak nem is önálló lények, csak a *Friedrich különböző megjelenési formái*. Ő mindent tud, sőt mindent jobban tud, ezt elhiheted, ha mondja s egyszer ki is rúkol tudomásaival egy nagy le-, illetőleg beszámolóban, addig pedig esküdhetsz rá, hogy minden igaz, amit ő sejtet s annál könnyebben esküdhetsz, mert ő föltalálta azt az esküt is, amely minden előbbi esküt fölold, tehát semmi baj nem érhet, ha esküszöl. De mégis jobb, ha eskü után köpsz is hármat, mert akkor egész biztosan nem gilyt az eskü.

— Házkutatással keresnek egy inkriminált kéziratot. Két esztendővel ezelőtt „Mélyen tisztelt Cím!” fölirással röpirat jelent meg, amely dr. Pap Viktor földmivelségi miniszteri titkár ellen súlyosan sértő kitételeket tartalmazott. A nyílt levél jellegű nyomtatvány többek között azt írta, hogy az új keresztény sajtó irányítóival sajátállattal kell közölni, hogy a keresztény sajtóorgánumokba veszedelmes idegen tolakodott dr. Pap személyében, aki *dzseniró, a destruktív irányzat veszedelmes kőmje, stb.* A nyílt levelet Körösfői-Kriesch aláírással látta el a szerzője és sokfelé postán elküldötte. Dr. Pap Viktor e nyílt levél miatt nagyváradi Szabó István földmivelségi miniszter fölhatalmazására hivatalból üldözendő régalmaszás vétsége címén följelentést tett a rendőrségnek és kérte, hogy az ismeretlen szerzőt kutasdák ki. Sokáig folyt a nyomozás, de a Körösfői-Kriesch nevében jelentkező szerzőt a rendőrség nem tudta kikutatni. Ugyannyira, hogy az ügyészség a bünvádi eljárást már meg is szüntette azon az alapon, hogy a terhelt nem volt kizárható. Pap Viktor azonban továbbfolytatta a nyomozást és bejelentette a rendőrségnek, hogy alapos *gyanuja támadt arra, hogy a régalmaszás sajtóközleményét dr. Sereghy Elemér zenekritikus írta, ő nyomatta ki és ugyancsak ő terjesztette.* Sereghy Elemér azt az előzetes nyomozás alkalmával már ki is hallgatta annak idején a rendőrség, akkor azonban így vallott: *Fogalmam sincs arról, hogy ki írhatta az inkriminált cikket.* A be-szerzett új bizonyítékok alapján azonban a büntető törvényeszk vizsgálatára elrendelte Sereghy Elemér ellen a bünvádi vizsgálatot, sőt az elmúlt hét végén *házkutatást is elrendelt Sereghy Elemér lakására és meghagyta a rendőrségnek, hogy a gyanúsított lakását kutasdák föl és hogyha megtalálják a nyílt levél kéziratát, azt fogadják le.*

— Öngyilkos rajzitanár. *Svalits József* rajzitanár e hó 25-én eltávozott Batthyány-utca 58. szám alatti lakásáról és azóta sem tért vissza. Levelet hagyott hátra, amelyben bejelenti, hogy öngyilkos lesz. A rendőrség megindította a nyomozást.

— BRAZAY Najád-krém őszkor nélkülözhetetlen!

— Kézipénztékjélt a legbiztosabban és legjövendelműzőben gyümölcsöszteti heti kölcsön útján a Róth-Bank Hitel-osztálya, Budapesten, Vilmos császár-ut 45. Alapítási éve: 1906.

— Arion angol fogkrém ma is olező.

ZEPHIR
a legtökéletesebb légfűtéses folytonógó
fatüzelésű kályha, 8 kg. fával fűt egy szobát 24 órán át.
Héber Sándor
kályhagyáros,
Budapest VI, Vilmos császár-ut 39. szám. ☎ Telefon 47-47

Az első napon megbukott az új „lépcsőzetes” villamosjegyrendszer

Vasárnap a felére csökkent a forgalom A közönségnek nem kell az 500 koronás szakaszjegy

(A Reggel tudósítójától.) A villamosvasut „lépcsőzetesnek” elnevezett új tarifarendszerének vasárnap volt a *premierje*. Az új rendszert ma végigpróbáló gyér számú utasközönség a tanunk rá, hogy a

„lépcsőzetes” reform már az első napon alaposan megbukott.

A sárga és barna kocsik egész délelőtt üresen szaladgáltak a városban. Az utasok száma, még a rendes vasárnapireduktált menet mellett is, körülbelül felére csappant le. Természetesen ennek arányában gyérült a bevételek is a kalauzok táskájában, noha az új jegyrendszer burkolt formában ugyan, de határozottan nagy százalékmu viteldíjdrágítást jelent.

— Ennek a „lépcsőzetes” rendszernek — magyarázta komoly képpel egy ez alkalomra kalauzú visszaavanzált ellenőr a Rákóczi-uton a 65-ös kocsin — az az előnye, hogy az egyik utas többé nem adhatja át a le nem járt jegyét a másik utasnak. Mert eddig így történt és ezért kellett mindig emelni a tarifát... Mert sok volt a jegyesalás...

Látszik, hogy a tarifaemelés problémájának ezt az együgyü diagnózisát alaposan bemagoltatták ezzel az ellenőr-kalauzzal is. Szakszerűben még maga Rényi vezérigazgató sem tudná fölmondani. Az utasok keserényesen mosolyognak és a barna kocsin busan nyargal tovább. Az egész új rendszernek a többek között még a halálos nyavalyája, hogy a

tébelyodásig komplikált.

A kalauz táskája tele van különféle típusu és más-más színűveljékkel. Egyiknek fehér az alapja és lila csíkok futnak rajta végig, a másikon a számok játszanak lilaszínb. Harmadik és negyedik egy árnyalattal sötétebb színű. Más színű és alaku ismét a gyermekjegy és más a fölnöttek részére szánt egyenes vonalu. *Mindegyiknek más és más a*

— Emberöléssel vádolják Odescalchi Miklós herceget. A büntető törvényeszk váditanácsa előtt e héten kerül tárgyalásra a 22 éves *Odescalchi Miklós* herceg bűnügye, akit az ügyészség *gondatlanságból okozott emberölés vétségével vádol.* A fiatal herceg tavaly és ez év folyamán is autójával való gyorshajítás miatt gyakran került összeütközésbe a rendőrhatalmással, néhányszor el is itélték. Ez év április 20-án, délután 1/5 órakor ugyancsak meg nem engedett gyors iramban száguldott autójával a Gellérthegy alatt és *Kövér Ferenc* kerékpáros tanuló a kocsijával elütötte, úgy hogy a sérvült súlyos agyrázkódás és egyéb sérülés következtében pár óra alatt meghalt. Ezért azután *gondatlanságból okozott emberölés vétsége címén vádiratot adtak be ellene.* A herceg az ügyészi vádirattal szemben kifogásokkal élt és most a váditanács dönt zárt tárgyaláson, hogy helyt ad-e a herceg kifogásainak vagy pedig az ügyészség vádirata értelmében, vád alá helyezi és az ügy elbírálására föltárgyalást tüzet ki.

— Ne kívánd a barátod cselédjét. Ez év elején az egyik Stefánia-uti villa udvarán súlyos incidens játszódot le. Az előzménye az volt ennek, hogy a háztulajdonos cselédjét különféle ígéretekkel magához akarta édesgetni a villában lakó *Lónyay Istvánné*. Amikor a háztulajdonos felesége, *Gomperczyk Vendelné*, erről értesült, felelősségre vonta Lónyaynéét, aki viszont férjének mondta el az esetet. Lónyay másnap meglátta a virággyagyak között kapálógató Gomperczyt, odament hozzá és *felesége nevében elégtellett kért.* Szóvaltás támadt közöttük és Lónyay a kezében levő sátabottal megütötte Gomperczyt. Lónyayt durva becsületsértésért jelentették föl és ügyét most tárgyalta a járásbírószágon dr. Csépey járásbíró. A bírószágon Lónyay Istvánt 8 napi fogházra és 1,000.000 korona pénzbüntetésre ítélte. Súlyosbító körülménynek vette, hogy egy idősebb embert bántalmazott.

— Arion angol fogkrém mindig a legolecsőbb.

kezelési módszere is. Ebbe csakugyan bele lehet bolondulni.

— Akkor még csak megjárja, amikor üresen szalad a kocsin — így magyarázza egyik elkeseredett kalauz csak úgy sugva, nehogy az ellenőr ur meghallja. — De ha egyszerre öt-hat utas száll föl, elveszem a fejemet és nem tudom, hogy melyik jegyesomóhoz kapkodjak. Nehéz lesz megszokni, az bizonyos...

Az egyes szakaszhatárok nagyon kurtára vannak szabva. Ugy, hogy az egyik szakasz megállótól a másikiig nem jut annyi ideje a kalauznak, hogy a fölszállott összes utasokkal végezhesen. Különösen, ha egy kicsit megtorlódik a forgalom, a *hivatásos bliccelők érvényesülésének szabad tere nyílik.* Nem hiszi el senki, hogy az új jegyrendszer ki fogja pusztítani a bliccelők állandóan magas százalékban fluktuáló számát. A cél tehát nincsen elérve. Ellenben azt a célját legalább forma szerint elérte a fővárosi villamos vasuttársaság, hogy *ismét alaposan megdrágította a pesti ember utazását.* Az egyes vonalak hosszúságával vagy rövidségével nem számoló 700 koronás ugynevezett vonaljegy amellelt, hogy aránytalanul drága, de *igazságtalan és antiszociális.* A messzebb lakó hivatainokok és munkások kénytelenek megfizetni, ha nem akarnak lakásuktól munkahelyükig naponta órákhozatt gyalogolni. A nyulfarknyira szabott 500 koronás jegyár pedig — hogy tulerős kifejezést ne használjunk — *egyenesen sarcolás az utazóközönség zsebe ellen.* Katasztrófa pedig ennek a drága szakaszjegynek, hogy *egyáltalában nem kell a közönségnek.* A kalauzok, akiket ma megkérdeztünk, egyértelműen úgy nyilatkoztak, hogy *500 koronás szakaszjegyből legkevesebbét adták el.* Eddig kevés ember akadt, aki például egy akkora utért, mint a Nemzeti Színház a nyugatiig, 500 koronát dobjon ki. Előrelátható, hogy hétfőtől kezdve föltűnően szaporodni fog a gyalogjárók száma, párhuzamosan az üresen szaladó villamoskocsik arányával.

— Landau Adolf emlékének meggyalázása. Amikor a büntető törvényeszk Landau Adolf tragikus elhalálzásának esetéből kifolyóan a Dobó-féle bünpört tárgyalta, *Kelemen Andor „A Nép”* című napilapban cikket írt az esetről, amelyben többek között azt állította, hogy *Landau Adolf hazadruló volt.* Landau rokonai bünvádi följelentést tettek Kelemen Andor ellen és most a lefolytatott vizsgálat után vádiratot nyújtottak be, amelyben meghalt ember emlékének meggyalázása címén sajtórégalmazás vétségével vádolják Kelemen Andort.

— Az Újságládó Tiszviselő Hálalozási Segélycsoportjának intézőbizottsága elhatározta, hogy a november 3-án este 7 órakor tartandó rendkívüli közgyűlésen javasolni fogja, hogy az özegek és árvák segélyét 100.000 koronáról egynegyedmillióra emelje föl.

Pesti Kabaré
VII, Erzsébet-körut 49 (a Royal-szálló épületében)
Igazgató: Ujváry Ferenc
Minden este 9 órakor
A Góth-művészpár vendéjátéka

Zsuffa István és Társai

angol gyapjuszövetek áruháza Budapest IV, Váci-utca 25. sz. Telefon 14-73

Nagy választék különleges autó-, kocsis- és utitakarókban

Közismerten legelsőrendü angol és egyéb divatszöveteink a minőségekhez arányítva a legolecsőbbak, mely körülménynek elismert voltát áruházuink példátlanul álló óriási forgalma igazolja és ezen körülmény lehetővé teszi, hogy mindenkor a legjobbat a legnagyobb választékban, a legolecsőbb áron nyújthassuk vevőinknek.

Az alant fölsorolt és általunk előnyösen vásárolt cikkekre különösen fölhívjuk vevőink szives figyelmét.

Tiszta gyapju öltönyszövetek gyönyörű mintázatban	55.000 K
Átmeneti kabát (raglán) szövetek	65.000 K
Komplett széles rayevelour divatszövetekben	66.000 K
Komplett széles antilopvelour	66.000 K
Komplett széles angol rayevelour diszkkrét mintázatban	52.000 K

Különleges frakk- és szmokkingtelmek, valamint kocsitakarók és ptaidek nagy választékban,

— Látod kérlek, milyen igazságtalanok vagyok mindig Wolffékhoz. Itt van például ez a villamos-tarifaelemelés, amit megint nem akarok érdeme szerint méltányolni. Pedig, kérlek, meggondolhatnátok, hogy máshol milyen hanyagul és lezseren intézik el az ilyesmit. Például Bécsben, ahol egyszerűen szakértőket ültetnek be igazgatóknak és ezáltal előáll az a helyzet, hogy a bécsi polgár éppen feleannyi vítdíjat fizet, mint a pesti, tehát ott a közüzemek nyilvánvalóan rosszul járnak, hiszen feleannyit vesznek be és így a köz és végeredményben az egyes polgár is károsodik. Ez nagyon világos. Na már most, a mi illetékeseink nem rázzák le magukról olyan könnyedén a problémát. El tudod képzelni, mit számoltak, győrcöltek, ójszakáztak és verejtékeztek, amíg ezt a tizenötforintos villamosjegyet megszülték? Kék szakasz, vörös szakasz, vonaljegy, átszálló és kivételes kétszeri átszálló és kültekli, beltelki, magánalkalmazotti, közalkalmazotti, reggeli, délutáni, alkonyati és gyermekjegy. Ezt kitalálni munka volt, ez nem olyan slendrián megoldás, mint az a bécsi és ha majd tébolyult kalauzokat fogsz látni, amint bőmből utasok veséjét tépik, jusson eszedbe, hogy ez a roppant nagy munka, amely a ragyogó rendszert létrehozta és e rendszerből következő minden tragédia csak arra való, hogy neked módod legyen többet áldozni a köznek és ezáltal üdvözülhess és hogy távöltartsák tőled a szakértőt, aki, ha beengednék az igazgatóságra, elsősorban Buday Dezsőt dobná ki, mert a szakértő mindig destruktív és mi lenne a közüzemekből a Buday Dezső mentalitása nélkül? Éjt-napot egybevetve dolgoznak, hogy megtartsák neked Buday Dezsőt és te mégse akarsz rájuk szavazni? Hazaáruló!

— Monstre hazaárulási pőr a pécsi törvényszéken. Pécsről jelentik: Hétfőn kezdődik a pécsi törvényszéken az a pőr, amelynek során a bíróság 69 vádlottat von felelősségre, akik ellen az ügyészség felségvétség és hátlenség elkövetésére irányuló szövetség bűntette, továbbá az alkotmányos államforma, a nemzetgyűlés, a kormányzó és a nemzeti hadsereg törvényes jogai ellen irányuló izgatás, illetve lázítás bűntette címén emelt vádat. Mindezt 69 vádlott a törvénytelen városi rezsim idején követte el, amennyiben 1921 március 2-án este hozzájárultak a városi közgyűlésen a törvénytelen rezsim polgármesterének ama felhívásához, amely többek között a következő kijelentéseket tartalmazza: „A jugoszláv kormány támogatást nyújt abban az irányban is, hogy a megszállott terület dolgozó népét nem fogja kiszolgáltatni a keresztény kurzusnak csupán Horthy-uralom vérengző maratócainak.” A 69 vádlott közül 42 a nemzeti hadsereg bevonulása előtt jugoszláv területre szökött. Ezek ellen az ügyészség nyomozólevelet adott ki.

— Egy katona holttette a sineken. Vasárnap délután a Kerepesi-út sínkeresztződésénél egy borzalmasan összeroncsolt fiatal katonát találtak. A szerencsétlen ember keresztben feküdt a sineken. A vizsgálat során kiderült, hogy Traibár Gyula 21 éves honvéd. Hogy mi módon került a vonat elé, azt ma még nem sikerült megállapítani, de minden valószínűség szerint öngyilkossági szándékából vetette magát a vonatra elé. A mentők haldokolva a III. számú helyőrségi kórházba szállították.

— Ars Una. Egy lerongyolt ország nagyszerű kultúrájának dokumentuma az a művészeti szemle, amelynek első száma Pogány Kálmán szerkesztésében és a Magyar Műkiadó Kiadásában most jelent meg. Pompás illusztrációkat, értékes művészeti cikkekkel és egyéb érdekes közleményekkel találkozunk az első számban, amely nyomtatás iparunknak is becsületére válik. Előfizetési ára negyedévre 30.000 korona, amely összeg a lap kiadóhivatalában, Révay-utca 14. szám alá küldendő.

— Csak a Kamarában látható Harry Piel legújabb kalandja, „Ketten egy ellen” és a klaszifikus amerikai érkelesrajz, „A pietyka” 4, 6, 8 és 10 órákor.

— Arion angol fogkrém ápol, üdít.

Barangol és zúg, zúg az őszi szél,
csörögnek a fák száraz lombjai,
jönnek, de futnak a lysoformtól
az influenza sötét gondjai.

Immár általános szóbeszéd tárgya a t. hölgyek körében, hogy a feloszlott „Belvárosi Selyemvásár” cég teljes selyemárufaktóriát en bloc, több százmillió összegben igen olcsó árban megvettem és ennélfogva abban a helyzetben vagyok, hogy e selymeket ugyancsak igen olcsó áron árusíthassam.

Szénásy Gyula

Budapest IV, Kristóf-tér 4. sz. Szervita-tér sarkán

A jelentős árumennyiségekre való tekintettel célszerűnek mutatkozott azokat nem egyszerre, hanem több sorozatba bocsátani. A t. hölgyek megértő szíves indulattal méltányolva ama tisztas szándékot, mely azt célozta, hogy e szerencsés vétel hasznát évtizedes, hűséges vevőközönsegemmel mintegy megosszam, — az első sorozat árukontingensét rövidesen az utolsó méterig felvásárolták

A 2-ik sorozat árusítása immár folyamatban van

Az eladási árak az elsőivel teljesen azonosak és így újból bizonyosságul szolgálnak arra, hogy azok olcsósága a mai árviszonyokhoz képest egyenesen példátlan. Eladásra kerülnek: Satin de Chine, Crepe de Chine, Crepe Georgette, Taffetas fleurs, Pongis, Foulard- és béléselymek, különösen bélésbrocatok stb.

Meunier tábornok, a román-magyar határmegállapító bizottság elnöke nyilatkozik A Reggel-nek a határkiigazítás befejezéséről

(A Reggel tudósítójától.) Közel két éve már, hogy Magyarországra érkezett az a francia és angol vezérkari tisztekből álló bizottság, amelynek feladata egyrészt a magyar-román, másrészt a magyar-cseh és magyar-jugoszláv határ megállapítása. A jugoszláv-magyar határmegállapító bizottság mintegy két hónappal ezelőtt fejezte be munkásságát, ennek a bizottságnak a tagjai annakidején már el is hagyták Magyarországot. A magyar-román határmegállapító bizottság ellenben még a legutóbbi napokig folytatta munkáját és a határnak Nagyvárad mellett való kiigazításával fejezte be a kiigazítást. Ez a határkiigazítás alapján véve nagyon csokély mértékű volt,

alig néhány ezer holdnyi területet Juttatott vissza Magyarországnak,

legfőképp földrajzi szempontok figyelembevételével. A magyar-román határmegállapító bizottság elnöke Meunier Robert tábornok, tagjai pedig Vincent Camille francia kapitány, Russel angol ezredes, Melor angol kapitány és Sano japán kapitány. Vasárnap délután Bristol szálló-beli lakásán alkalmunk volt rövid beszélgetést folytatni Meunier tábornokkal, aki a következő nyilatkozatot tette A Reggel munkatársa előtt:

— Az elmúlt két év alatt egyáltalában távol tartottam magamat a nyilvánosságtól és senkinek nyilatkozatot nem adtam. Ennek oka legfőképpen az volt, hogy a határmegállapító bizottság minden külső befolyástól mentesen folytassa le nehéz munkáját. Négy nappal ez-

előtt érkeztem vissza Aradról, ahol lezártuk azokat a jegyzőkönyveket, amelyeket a magyar-román határ kiigazításáról vettünk föl.

A határkiigazító bizottság munkássága ezzel, két esztendő után, teljesen bejezettnek tekinthető.

Most már csak azok a technikai munkák vannak hátra, amelyeket a határok pontos megjelölése ró a nagyhatalmak ellenőrző kézeire. Különös súlyt helyezek arra, hogy a határok megjelölése a legpontosabban történjék, a határkövek mindenütt élesen szembetűnően legyenek fölállítva, nehogy a határok pontatlan megjelöléséből súlyos hátrányok származzanak. Ezek a technikai munkálatok most már csak nagyon rövid időt vesznek igénybe. Véleményem szerint mindössze hat hónapról van még szó, ennyi ideig kell még személyesen ellenőriznem a határkiigazítás befejezését. Ez az időpont csak havas, esős időjárás esetleges gyors beálltával toidóthatik ki egy-két hónappal, tovább azonban semmiesetre sem tarthat a határ megjelölése.

Meunier tábornok vasárnap délután ismét elutazott Budapestről. Ezúttal Nagyváradra ment, ahol találkozni fog a határkiigazításra kiküldött román delegátusokkal, akik azután a magyar kiküldöttekkel együtt tovább folytatják a határkiigazítást.

— Sikkasztó eseléd. Goldner Margit Alkotmány-utca 12. szám alatt lakó magánzó nő féljelenést tett a főkapitányságon Tóth Rozália 41 éves eseléd ellen, aki a bevásárlásra kapott pénzből 150.000 koronát elszikkasztott és megszökött. A rendőrség a féljelenést nyomán kinyomozta és előállította a sikkasztó eselédet, aki beismerve, hogy eltalajdonította a pénzt, valamint azt is, hogy több bűncselekmény miatt már 9 évre büntelve volt. A sikkasztó eselédet a rendőrség letartóztatta.

— Újabb szédületes drágulás Berinben. A Reggel rendes tudósítója jelenti Berlinből: A dollár árfolyama az utolsó 48 órában alig változott, a drágaság ennek ellenére szédületes méretekben fokozódott. Az uszorabíróság tehetetlenül nézi a visszaéléseket. A jobbfejta hus fontja 20–22 milliárdba kerül, a füstölt húsé 12–16 milliárdba. Ugyanilyen arányban drágult a zöldség. A postaigazgatóság újból a kétszeresére emelte a postadíjakat. A távolsági forgalomban egy levél portója 100 millió lesz november elsejétől. De ez a díjtétel sem marad sokáig érvényben, mert már most jelzik, hogy november 15-én újból a duplájára emelik a szállítási díjakat. A telefon árát is hallatlanul fölemelték. Egy helyi beszélgetésért 1½ milliárdot, a távolsági forgalomban 15 milliárdot kell fizetni. Megdrágultak az újságok is. Mától kezdve a „B. Z. am Mittag” egy száma 1 millió márkába kerül.

— Kérj jegyet a ruhatároztól... A nyár folyamán a Bajor sörférek című mulató hirdette a lapokban, hogy hajnali 5 óráig tart nyitva. Jóval éjfél után dr. Preszly Károly ügyvéd nagyobb társasággal betért a mulatóba és amikor onnan távozott, a ruhatárban nem találta a fölöltőjét, a kalpját, de eltűnt a botja és a keztyűje is. A ruhatáros első zavarában azzal védekezett, hogy „tévedésből másnak adta ki az ügyvéd ingóságait”. Féljelenést is tettek egy sofőr ellen, de a bűnvádi eljárás semmi pozitív eredményt nem mutatott föl. Dr. Preszly erre beporította a Bajor sörférek tulajdonosát és arra kérte a bíróságot, hogy ítélje el a mulató tulajdonosát arra, hogy szerezze be azokat az ingóságokat, amelyek az ő helyiségében elvesztek. A tárgyaláson az alperes azzal védekezett, hogy dr. Preszly Károly ruhatári jegy nélkül adta át ingóságait és ez volt az oka annak, hogy a kabátja és egyéb holmija elveszett. Dr. Szathmáry Ödön tanácselnök most hozta meg az ítéletet ebben az ügyben és dr. Preszly Károly ügyvédet keresetével elutasította azzal az indoklással, hogy aki jegy nélkül adja át ingóságait a ruhatárosnak, az viseli szabálytalan eljárása folytán bekövetkezett károkozásáért a felelősséget gondatlanság terhére és az ebből eredő károkat önmaga tartozik viselni.

— A haragos mohamedán. Vasárnap délután a Ráday-utca 10. szám alatt levő török-kávéházba betért egy Zocho Achmed nevű mohamedán, aki régi haragosa Bajkor Ferencnek, a török-kávéház tulajdonosának. Zocho sértegetni kezdte a kávéház vendégeit, amire Bajkor felszólitotta, hogy hagyja el a helyiséget. Zocho a veszekedés hevében kést rántott és ügyékon szurta a kávémérőt. Azután futni kezdett, de a sebesült Bajkor utána vetette magát. A közelébe érve, kétszer egymásután rált a menekülő Zochára, de nem találta el. A késelő mohamedán az utca közönsége, meg egy rendőr elfogta. Bajkor az erős vérzéstől összeesett, úgy hogy mentőket kért hívni, akik a Rókusba szállították. Zochot bekisérték a főkapitányságra.

— A Budai Dalárda ünneplése. A Budai Dalárda az Amsterdamban megtartott nemzetközi dalosversenyen, amint ismeretes, első díjat nyert. Az érmek és kitüntetések diplomáciai úton csak most érkeztek meg Budapestre, ezeknek ünnepélyes átadása vasárnap délelőtt volt a budai Vigadóban. Wellstein követségi tanácsos és Sipőcz polgármester méltatták a kitüntetés jelentőségét, majd fölolvasták Hortly Miklós kormányzó és Vasa József népjóléti miniszter üdvözlő leveleit.

— A Perl-árubáz árjegyzékes hirdetésére fölívjuk olvasóink figyelmét. Rendkívül olcsó árakon ajánl mindegyik női és férfidivatkeimeket, vászonrukat és egyéb ruházati cikkekkel. A Thököly-ut 9. szám alatt levő árubázat nagy választéka és versenyképes árai a főváros egyik legkeresettebb üzletévé tették.

— Arion angol fogkrém sterilizál.

Hunyadi János

természetes keserűvíz 725

székrekedésnél, emésztési zavaroknál gyors, biztos, enyhe hatású.

MŰBITOR ALAP. 1885

LAPIDES 151

RÓZSA-UTCA 72 **IRODABERENDEZÉS**

KÖZGAZDASÁG

A kontremin mélyíti a lanyhaságot

A közönség ne dobálja el a papírjait

—, október 28.

(A Reggel munkatársától.) A tőzsdei baisse héten tovább folytatódott, sőt még elmélyült. Az a remény, amit mindenki, mi is tápláltunk a hét elején, hogy a bankok erőteljesen szállnak sikra a kontremin rombolása ellen, nem vált valóra. A hétfői tőzsdén láttunk ugyan erre irányuló egész gyöngye kísérleteket, de már az első ellentámadásra a bankok elhagyták a csatateret, amelyen aztán falkákban jelentek meg a kontremin madarai. Ma aztán már ott tartunk, hogy a kis kontreminörök raja is ellepte a piacot, a levegő tele van állhírekkel és a legszomorubb jóslatokkal a hájárát kimentelést illetőleg. Mi történik tulajdonképpen a tőzsdén? Valójában ennek a baisse-nek igazi, komoly okai nincsenek. A németországi fölfordulás, mint amellyel ezt a leszakadást indokolni próbálják, csak annyiban függ össze a mi tőzsdénkkel és helyzetünkkel, amennyiben Ausztriát érinti. De az osztrák hatásokat ma már alig érezzük s

nem igaz, hogy a külföldi eladások szorítják le árfolyamainkat.

A német események politikailag sem érintenek bennünket, gazdaságilag még kevésbé, úgy, hogy meg kell állapítanunk, miszerint ez a baisse alapjában véve egy

organizált kontremin

támadásából kiindulva, most már szinte ellenállhatatlan erővel elterjedt kontremin támadássá fajult. Ez a játék könnyen visszafelé sült el, mert most már az egész piac minden ízében reseg-ropog. Ma már arról van szó, hogy a födözések megkezdésekor valószínűsítés fölfordulás keletkezhetik és mert ezt a kontremin emberei világosan látják, iparkodnak a helyzetet annyira kimélyíteni, hogy ne csak válság, de pánik keletkezzen. A pánik az egyetlen eszköz arra, hogy helyzetükből menekülhessenek s ezért hallunk minden oldalról rémes híreket a német politikáról, európai válságról stb. Mindez végeredményben egyet szolgál. A kontremin helyzetét.

Mi ebben a helyzetben sem nem jövendölünk, sem nem jóslunk. Csak egyet tartunk kötelességnek a közönség szempontjából. Azt, hogy ne hagyja magát befolyásolni ezektől a hírektől, a kontremin széles alapokra fektetett harci jelszavaitól.

Ne dobálja el papírjait!

A kalkulus most ebbe az irányba terelődik. Mindenki magára vessen, ha áldozatul dobja magát ennek a lelketlen és gonosz hadjáratnak, amelynek végezetül még az a börtön is lehet, hogy miután a külföldi eladásaival indokolják a baisse-t, a külföldi garasokért fogja fölszedni legdrágább értékeinket.

× A vasárnapi magánforgalom barátságosabb, de üzletellen. A vasárnapi magánforgalmat egy árnyalattal barátságosabb és bizakodóbb hangulat jellemezte. Kevés kötés jött létre, a közönség alig szerepelt, inkább ügy-nökök játszottak egymás között. A vétel túlsúlyban volt, kínálta az alacsony, mélyen aláértékelt árfolyamokon elnyésző csekély. Speciális értékeket kerestek, amelyeket csoportok, bankok, bankárok, szindikátusok céltudatosan vásárolnak. Így élénk üzlet volt Baróti jogban és részvényben, azután Transdanubiában, amely a depimáló lanyhaság heteiben is megkésztette az árfolyamát. Aszfaltban, amelyet egy szindikátus vásárolt; ugyanilyen kezelt kerestek a Schlicket, Magyar Acélt, Szalámit, Szegedi Kendert, Spódiumot, Angol-Magyar Bankot és Lloyd-Bank-jogot. Az árfolyamok, inkább vélemények: Salgó: 485-90, Magyar Hite: 612-617, Angol-Magyar Bank: 106 (pénz), Köszén: 2.250 (pénz), 2.300 (árú), Cseh Bank: 23, Athenaeum: 250, Egy. Fővárosi: 160, Rima: 93-95, Ganz-villamos: 1.750, Georgia: 575, Ker. Bank: 1.050-100, Ganz-Danubius: 5.150-200, Fegyver: 1.300, Pesti Hazai: 3.850, Lámpa: 220. A napipénz kamatja 2,5% volt; a jövő heti pénztári napra 5%-ot is fizetnek, de minden jel arra vall, hogy az utolsó pénzügyi szükséglete miatt 6%-ig is megrághat.

× A nagybankok sima ultimót várnak. Október utolsó napjára égszakadást-földindulást jósltak a — kontreminörök. Magasabb házber, kedvezményes adófizetés, tőzsdei kasszanap; ez a három végzetes terminus esik össze szerdán és bár minden józan polgár késszen tartja a lakásbérét, a boltbérét meg az adóját, mindenféle rémhírekkel izgatták a közönséget. Fizetésektelenségek, letartóztatások, tömeges öngyilkosság zord képeit festették a tőzsdeterem falaira. Nos, ez az utolsó is el fog mulni, még pedig — amint bankkörökből ér-

tesülünk — a közgazdasági élet minden meg-rázkódtatása nélkül. A nagybankok tisztázott-nak látják a helyzetet, a legnagyobb rész, ami az adókat éri, a hetipénz emelkedése lesz. Tekintettel arra, hogy a hátralékos adófizetőknek havonta tíz százalék késedelmi kamatot kell fizetni, nagyon sokan lesznek, akik inkább kosztba adják a pénzüket novemberben is. A négyszer kosztoló pénz 16-20 százalékos hoz, tehát 6-10 százalék tiszta haszon kezesgetői a késedelmes adófizetők.

× Bécsben a német kérdés enyhülése szilárdítólag hatott a tőzsdére. Bécsből jelenti telefonon A Reggel tudósítója: Az angolok és az amerikaiak újabb és elég határozottan látszó állásfoglalását a bécsi piac kedvezőnek ítéli a német kérdés megoldására. A tőzsde hangulata határozottan jobb; a vasárnapi magánforgalomban nemcsak a kulisz, de a korlát értékeit is keresték és így a legutóbbi tőzsdén árfolyamainál átlag 5-10%-kal magasabb árak kerültek fölszínre. A bécsi nagybankok sorozatos tökélemeléseket határoztak el, ami viszont tapasztalat szerint éppen nem szilárdító momentum. A bankok azzal védekeznek, hogy az új kibocsátásokat külföldön piaszírozzák és így ezek nem fogják nyomni a piacot.

Órlási kontremin-pozíciók kedvetlenül várják a tőzsdét.

Továbbá nem a kis pozíciók, de a nagy spekulánsok érdekeltségei. A vélemény az, hogy az ipari részvények aránytalanul is rendkívül alacsony értékelve, viszont a tőzsde kezdi a vállalatokat nem belső értékük szerint megítélni, hanem szerint, mennyit keresnek, keres-e a vállalat egyáltalán? A magyar koronáról nincsen rossz vélemény Bécsben.

× Közgazdasági hírek. Az elmúlt héten részletesen beszámoltunk arról a küzdelemről, amely a Nemzeti Hitelintézet megszerzéséért folyik. Most újabb fejleményekről számoltunk be. A Gazdabank vezetősége annyira elkedvetlenedett, hogy nem akar élni jogával és nem akarja átvenni a rendelkezésre bocsátott részvényeket. Végleges ebben az ügyben a Gazdabank keddi közgyűlésén várható, amelyen az alaptőkét kétféle részvényre emelik föl és az igazgatóság beszámol az eddigi tárgyalásokról. Itt említjük, hogy a Nemzeti Hitelintézetnél nagy személyi változások fognak bekövetkezni. Sipeki Balázs Zoltán ügyvezető igazgató abban az esetben, ha Sebeszta Kólos lesz a vezérigazgató, lemond állásáról, ugyancsak lemondási tervvel foglalkozik a Hitelintézet másik ügyvezető igazgatója, Szlamoray. — Ma tartja tökélemelő közgyűlést Szegeden a Szegedi Kender. — A nem jegyzett forgalomban már régóta szereplő Just-Izzó részvényeket ma vezeti be a Mokiár a hivatalos forgalomba. — Beszámoltunk már arról, hogy a Szlavónia megtízszerezi jelenlegi alaptőkéjét. Most arról értesülünk, hogy a Szlavónia ezen a tranzakción kívül más fontos vállalkozásokba is belekezdett, így megszerezte az egyik legnagyobb jugoszláviai furnérgyár részvénymajoritását. — A tőzsdetanács, amint ismeretes, több mint husz részvény bevezetéséhez járult hozzá. Közbejött lanyhaság miatt azonban a vállalatok nem éltek az engedéllyel. Érdekes, hogy ennek ellenére újabb kотиroyási kérelmek érkeznek a tőzsdetanácshoz. Ujabbban a Földhitelbank érdekkörébe tartozó Pátria Biztosító, a Földhitelintézet érdekeltsége a Magyar-Német Mezőgazdasági Rt. és a Termelői Bankja kéri a tőzsdetanácstól a bevezetés engedélyezését. — A most kezdődő cukorkampány a cukorgyárak tökeszükségletét állandóan növeli. A cukorgyárak így kivétel nélkül tökeszaporítási tervvel foglalkoznak. Elsőnek a Magyar Cukoripar emel tőkét, majd a Mezőhegyesi cukor. Ugyancsak tökélemelési tervvel foglalkozik a Leszámitolóbank érdekkörébe tartozó Délcukor. — A Wiener Bank-Verein, amelynek részvényeit rövidesen a pesti tőzsdén is jegyezni fogják, a bevezetés előtt tőkét emel. — A Hitelbank érdekkörébe tartozó Hungária Hengermalom, amelynek részvényeiért, amint ismeretes, legutóbb majorizálási harc folyt, tőkét szaporít. — A Lipták, amelyben a kontremin a legerősebben érdekelve van, mult

Triumph
IRÓGÉP
KÁLDOR
R.T.
NEW-YORK
PALOTA

héten megtartott közgyűlésén elhatározta, hogy tőkét emel. A Reggel értesülése szerint a Lipták azért emel tőkét, mert a vas- és gépgyárak ismét elfogadják hitelre megrendelést és különben is a vállalat állandóan és nagy mértékben foglalkoztatva van. — Az üzletellenesség a nem jegyzett értékek piacán is erősen érezhető. A Böhm hordógyár részvényeit keresték és ezt üzletmenetével és közeli tranzakcióval magyarázzák.

× Magyar Ruggyantagár Rt. igazgatósága a rendkívüli közgyűlésnek javasolni fogja, hogy a társaság alaptőkéje 150.000 db 2000 K névértékű új részvény kibocsátása és a régi részvényeknek 200 K-ról 2000 K névértékre való fölülbélyegzése által 500.000.000 K-ra emeltesse. Az új részvények 2:1 arányban a régi részvényeseknek ajánlatának fől.

× Baróti Szeszfőmítő-, Likőr- és Rumgyár Rt. közgyűlésén 80 K (40%) osztalék fizetését határozta. Az igazgatóság lemondása folytán az új igazgatóságba beválasztottak: Beliczey Géza, Elek Ernő, gróf Hoyos Miksa, dr. Kócs Zoltán, Mayer János, dr. Mutschbacher Emil, Purgly Emil, gróf Zichy János. A vállalat mezőgazdasági szeszipari érdekeltségének jelentékeny kifejtésére céljából alaptőkéfőlemelést határozott el. Két régi részvényre egy új vehető át e hó 31-ig 4000 K lefzetése ellenében a „Kéve” Mezőgazdasági Iparfejlesztési és Hitelintézet Rt. ideiglenes helyiségében, V. Nádor-utca 20 (délután 4-7 óráig).

× Magyar-Német Mezőgazdasági Rt., amely a Süd-deutsche Disconto Gesellschaft és a Bayerische Hypothek- und Kassenbank koncernjéhez tartozik, érdekeltségét kiegészítette akként, hogy ebben a Magyar Földhitelintézet is résztvevő, amelynek vezérigazgatója, gróf Hoyos-Wenckheim Fülöp, ügyvezető-igazgatója dr. Kócs Zoltán az igazgatóságba beválasztották. A részvények tőzsdei bevezetését Halász Lajos bankháza eszközli.

HUNGÁRIA CIPOGYÁR

főüzlete: 20 fő-
Rákóczi-üzlet az
ut 6. szám országban

Selejteles
és egyes pár cipők árusítása
továbbra is

ugyanott!
Bejárat a kapu alatt!

PECUNIA BANK
BETÉTITÁRSASÁG

Elfogad heti kosztprénzbetéteteket a mindenkori legmagasabb kamatozás mellett, valamint tőzsdei megbízásokat a legelőnyösebb árfolyamon

A kályhák kályhája a
BRENDA

Bármely tüzelő-
anyagra alkalmas!

E kitchő folytonos kály-
hák gyártja kizárólag

KOCH JENŐ
kályhagyára
Budapest, VI. Szandy-u. 53
Telefon: 8-69. Införurban

„VER-KO” cipők
IV, Muzeum-körut 33

Gumitalpas egész cipő, valódi baga-
ria, elsőrangú kivétel K 167000

Duplatalpu varrott- és sportcipők. Női és férfi estélyi
és utcai cipők. Nagy választék. Olcsó árak

Paplan-ért első utja
SZALAI
a paplankirályhoz legyen VII, Kertész-utca 35

× Az utolsó furás! A fajvédők és kapcsolt részeik (Duna Lloyd, Karancsberény, stb.) reggeli lapjának vasárnapi számában olvassuk a következő szöveget:

A Fehérmegyei Székhelyi Készlet Rt. legutóbbi igazgatósági ülésén nagyon jelentős, utolsó furások megkezdésével szorosán összefüggő megbeszéléseket folytatott. Hefty Richárd, a társaság elnöke, Wienbe utazott.

A Reggel értesülése szerint a Duna Lloyd nevű fajvédő vállalat utolsó furásai Zürichben és Genf környékén történtek, valóban — meglepő eredménnyel.

× Dollár névértékű részvények a pesti piacon. Ismeretes, hogy a Budapesti Új Lőversenypályáépítő Rt. az építési költségek fedezésére 355.000 dollár névértékű 8%-os, dollárban kamatozó és ugyancsak dollárban visszafizetendő elsőbbségi kötvényeket bocsát ki. A háború óta ez az első eset, hogy aranyértékben kamatozó és aranyértékben visszafizetendő magyar értékpapír kerül forgalomba. A kötvények 50, 100, 500 és 1000 dolláros címletekben kerülnek forgalomba és a kamatokat is dollárértékben fizetik és ugyancsak dollárvalutában kerülnek kifizetésre a sorsolt címletek. A Devizaközvetítő garantálta az ehhez szükséges effektív dollárok kiutalását. Piacra az új részvényből csak kevés darab kerül, mert nagyrészt a külföldi pénzcsoport már lejegyezte.

× Kartonnymó-Ipar Rt. igazgatósága indítványozni fogja az alaptőkének az eddigi 225.000.000 K-ról 225.000 db 4000 K névértékű részvény kibocsátása, valamint a régi részvények névértékének 1000 K-ról 4000 K-ra való fölbélyegzése útján 1.800.000.000 K-ra leendő fölemelését. Az új részvények a régi részvényeknek ajánlatnak föl 1:1 arányban 10.000 K-ért. Elővételi jog november 3-tól 12-ig bezárólag a Hitelbanknál.

× Magyar Általános Gépgyár Rt. elhatározta, hogy 75 millió K-át kitevő alaptőkéjét 500 millió K-ra fölemeli olyképp, hogy az eddigi 375 ezer 200 K névértékű részvényt 1000 K névértékűre fölbélyegzi és 125 ezer 1000 K névértékű új részvényt bocsát ki. Az új részvények a részvényeknek 20 ezer K-ért 3:1 arányban följánlatnak. Elővételi jog e hó 31-ig a Hitelbanknál.

Verspályázat

A Szent István malátakávé kis barátaik között verspályázatot hirdetünk. Pályázhat minden elemista, polgárista, gimnazista IV. osztályig. A versben a Szent István malátakávé ismert jó tulajdonságival kell foglalkozni.

A pályamunkák levelezőlapon, a pályázó nevének, osztályának és lakáscímének pontos föltüntetésével Stadler Laci-ka címmel, Budapest X, Maglódi-ut 17. szám alá küldendők.

A legjobb vers írója 50.000 K jutalmat kap; II. díj 25.000 K, ezenkívül 25 harmadik díjat (a 5 doboz gyógy-malátakávé) osztunk szét a pályázók között. A pályázat határideje: XII. 15.

Pályamunka:

Írta: VOJTICKY PIROSKA, IV/a. oszt. tanuló
(Közölje pontos címét)

Az amerikai izmos és csontos, nálunk a Szent István malátakávé fontos.

A gyermekek szaladnak előre, Nem tudom, mi lesz belőle, Annyit hallottam már, Az elsőre Szent István malátakávé vár.

Reggel egy kis lázban, Szent István malátakávé ittam a házban, Mikor az utolsó falatot lenyeltem, Akkor aztán rögtön jobban lettem.

Azért vagyunk mi erősek és büszkék, Nem sértenek minket a tüskék, Mert Szent István malátakávé élünk, S a világon senkitől sem félünk.

Ünnap és vasárnap folytatjuk!

Ezüst evőkészleteket, nászajándékokat, gyöngykorokat olcsón vásárolhat. Erőteljes, gyöngykorokat, ezüsttárgyait teljes értékben értékesítheti Schmelzer Bóné ékszerésznél, Károly-kört 28, Közp. városh., főkapu mellett

Sok fát és szenet

takarít meg a szabadalmazott „FRANDOR” előfűtő-kályhával. Megrendelhető a „Frändor”-cég mintatárában Lipót-kört 22. Telefon 38-69.

Teherautók és

Pótkocsik
ujak és használtak nagy választékban.

Fuvarozást vállalunk!

RÓKA ÉS TSA RT

TEHERAUTÓTELEP
Csanády-utca 3. szám. Telefon 46-01

Kétszázmilliárd korona szükséges a lakásépítő-akcióhoz

Értekezlet a pénzügyminiszteriumban a lakásépítésről

(A Reggel tudósítójától.) A pénzügyminiszteriumban az elmúlt héten bizalmas jellegű értekezlet volt, amelyen Kállay pénzügyminiszter a nagybankok képviselőivel behatóan megvitatta a lakásépítési akció keresztülvitelét. A Magyar Általános Hitelbank hatalmas bérpalota építetését határozta el, amelyben közel száz lakást tudna juttatni alkalmazottainak. Erre az építkezésre azonban a Hitelbank közel 5 milliárd koronát kér a kincstártól a 60%-os hozzájárulás címén. A pénzügyminiszternél tartott megbeszélés arra az eredményre jutott, hogy

a lakásépítési akcióra államilag előirányozott 42 milliárd korona korántsem elegendő a nagyarányú építkezési kedv kielégítésére. A bankvezérek szerint az építkezésre szük-

seges összeg, ha csupán az előirányozott 3000 kislakás fölépítéséről van szó, legalább 200 milliárd korona.

Az előirányzatban most szereplő 42 milliárd alig 900 lakás fölépítésére elegendő. Nem is szólva arról, hogy ilyen körülmények között

egyedül a Hitelbank az egész építkezésre szánt összegnek mintegy 10%-át igényli saját céljaira, ami már önmagában véve is lehetetlen állapotot teremt.

Értesülésünk szerint a nemzetgyűlésen ez a körülményt föltétlenül szóvá akarják tenni és ellenzéki oldalon tiltakozni fognak a lakásépítő akcióra előirányozott milliárdoknak olyan fölhasználása ellen, amely kizáróan egy-két nagybankok érdekeit szolgálja.

A tőzsde alelnöke változtatlanul bizik a közeli hausseban

Frey Kálmán az értékpapírok lehetetlen árfolyamáról, az ultimóról és a malomhitel megszorításának következményeiről

— A nagyközönség, amely A Reggel mult heti számában az én jóslatomat olvasta, talán ki fog nevetni, de ma, a nagyobb lanyhaság ellenére sem változott meg a fölfogásom.

E szavakkal kezdte érdekes nyilatkozatát Frey Kálmán, a tőzsde alelnöke, akinek véleményét tudakoltuk a tőzsdei helyzet, az ultimó, a csekkrendszer és a malomhitel megszorítása dolgában.

— A budapesti értéktőzsde lanyhaságát változtatlanul átmeneti állapotnak tartom. Bár az én fölfogásomat ma a kisebbség vallja csupán és egyesek, akik szilárdan kitartottak a szilárdság mellett, kezdik beadni a derekukat: állítom, hogy az árfolyamokban jobb fejlődés fog bekövetkezni. Teljességgel lehetetlen, hogy ennyire alértékkelve maradjanak a magyar értékpapírok. Kizárt dolog, hogy ez még hosszabb ideig így tartson. Kell, hogy a bécsi és budapesti födözetlen kontremín-eladások megszünjenek, egyszer — mégpedig ezen a héten — véget ér az ultimó is és eltűnnek a mumusok. Alaposan vizsgálva a helyzetet, semmiféle elfogadható indokot nem találok a lanyha irányzat igazolására. Nagyon kellemetlen lehet az értékpapírtulajdonosoknak látni, mennyivel kevesebbet érnek most az értékeik, de meg vagyok győződve, hogy — amint mondaní szokás — még örömiük lesz benne. Sajnos, sok olyan ember volt angazsálva, akiknek semmi közük a tőzsdéhez. Ezek ellenségei voltak önmaguknak, amikor kis tőkével a tőzsdére mentek és most bizonyára magának a tőzsdéintézménynek lesznek ellenségeivé.

— Hogy a mi tőzsdénk igazán egészséges, az is mutatja, hogy a sokat hangoztatott

ultimóval kapcsolatban semmi baj sincsen.

Én legalább eddig semmit sem hallottam, az pedig mindig jó jel, ha az ember nem hall

semmit. Ami a csekkrendszerrel illeti, a zsiró tudvalevőleg két héttel elhalasztotta az újítás bevezetését. A csekkrendszer ellen senkinek sincs kifogása, elismerik a helyességét és jogosságát, mert mégis más lesz, ha megszünik a tényleges nagyarányú értékpapírforgalom. Oly előny ez, amelyet nem lehet lekicsinyelni és amelynek kedvéért bizonyos kényelmetlenséget is el kell viselni. A bankok részére a kassza — előtti harmadik napon délután be rendezik a tőzsdetermet és ide történik az értékpapírok szállítása.

A malomváltók megszorításáról és az ennek folytán támadt nehézségekről ezeket mondta Frey Kálmán:

— Az Állami Jegyintézet a pénzügyminiszter utasítására megszorította a malomhitelt, amennyiben belföldi forgalomért nem három, csak kéthavi váltókat fogad el és csak az export részére szükségelt mennyiségre fogad el háromhavit. Ez a rendelkezés azt az érthetetlen jelenséget vonja maga után, hogy a malomok a kereskedőkkel éreztetik a hitelmegszorítást, tudniillik — a régi szokástól eltérve — ahelyett, hogy elfogadványait a vételkor adnák, most csak az elszállított áru duplikátjai alapján adják kéthavi váltóikat a kereskedőknek. Ez a nagy sérelem visszahat a gazdákra, mert megakasztja a természetes árfejlődést. A kereskedők ugyanis sokkal kisebb kvantumot tudnak venni, a termelők viszont csak készpénzért adják az árut és mert kevesebb a pénz, a kereskedők keveset vásárolhatnak. Ez a körülmény lenyomja az árakat, ami általános szempontból nem baj, de baj a gazdákra nézve. Nem önmagától fejlődik a gabonaárak olesóbodása, hanem külső kényszereszközök hatása alatt. Ma lényegesen alatta vannak az árak a szilárd paritásnak. Az árcsökkenés később erősen meg fogja bosszulni magát.

APOLLO TABLETTA TEÁHOZ

Jobb, egészségesebb, zamatosabb a citromnál.

25 csésze teához való 800 korona Kapható mindenütt!

Gyártja: PHARMACIA RT. Budapest.

SZÍNHÁZ MOZI

Tóth Mancsi elmegy nagy Oroszországba, Csacsinszky urfi siratja...

Szép Ernő „Lila ákác“-a a Renaissanceban

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Holnap este a Renaissance-Színházban elő fognak adni egy szindarabot. A szindarab címe „Lila ákác“, írta Szép Ernő. Ez a szindarab nem rendes szindarab, amibe van egy férfi, egy feleség még egy harmadik uriember esetleg, amiből kifejtődik a bonyodalom s a végén aztán minden szépen elrendeződik a nagyjérdemi közönség becses gusztusa szerint. Nem, kérem, ez a szindarab, tulajdonképpen nem is szindarab, ez egy sóhajlás, egy édes dal, ha úgy tetszik, egy szál harmatos virág, egy kis sajtós a szivben, egyszerűen szerelm. Bocsnat, ó, ezerszer bocsnat, hogy nem építke e sorok elejére vasból vert mondatot, hogy a darab a szerző hason című regényéből készült. Mert ez a darab nem is készült, Hölgyeim és Uraim, e sorok alázatos írója azt hiszi, hogy a költő le sem írta soha, csak megálmodta s már készen is volt, selyempapírra lekopogtatva szépen, hogy a színész urak és színésznők megtanulhassák s eljátszhassák Önöknek.

Pardont kérek ez egyelőre egyszer és először életemben, hogy úgy beszélhessek erről a „Lila ákác“-ról, ahogy legeslegbelülről érzem. Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Mint egy kisfiú az égi karácsonyfa alatt, dobogó szívvvel, hadd jelentsem be Önöknek: ehhez a darabhoz nem szabad úgy elmenni, mint egy másik rendes szindarabhoz, amit emberek csináltak, mert itt nem csináltak semmit. Senki sem csinált semmit. Csak egy ember, egy ember, Hölgyeim és Uraim, kihallgatta a szívet, amikor fájt, amikor örült, kihallgatta és leírta Önöknek, hogy mit sugott neki. A szív a legszébb dolog a világon, Önöknek is van, Hölgyeim és Uraim, mindnyájunknak van szívünk, kérném. Kinek jó, kinek rossz. A Szép Ernő szíve talán a legszebb egész Pesten.

El fogom mondani, ha megengedik, hogy mi is van az egész darabban. Van, kérem, egy pesti fiatalember, úgy hívják, hogy Csacsinszky ur. Előrebocsátom, olyan az egész, mint egy mese, kérem, azért is vannak benne ilyen mesebeli nevek, mint Csacsinszky urfi példál. Az egész dolog, a darab is a mesében játszódik, békében, kérem — hát nem mese, kérem, hogy béke is volt valaha? Csacsinszky ur egy pesti bankhivatalnok és szerelmes, illetőleg nem is szerelmes, csak úgy tetszik neki egy finom, pesti kis uriaszony, akivel mindjárt az első fölvonás elején randevuja van a Ligetben. Amint ott várakozik erre a rendes, tiszta, gömbölyű uriaszonyra a ligetben, a Mücsarnok háta mögött, hát észrevesz a padon egy kis cicót, egy egyszerű kis leányt, kérem. Ez a kis leány, kérem, ez a pákosztos cica, ez Tóth Mancsi — Hosvay Rózi, ó, kérem — ne tessék megijedni — táncosnő a Kaszinóban, de még csak most lépett be és jövő évben lesz tizenhét éves, az életről pedig semmi, de igazán abszolút semmit sem tud, csak úgy ott van a Casinóban, mert a mamája a Bristolban puccolja az ablakokat és mit csináljon egy ilyen szegény leány?... Hát tessék elképzelni ezt, kérem. Na már most, valahogy megszólítja egyik a másikat, szóval megismerkednek, kérem, Csacsinszky ur, pesti fiatalember és Tóth Mancsi hölgy „táncosnő“ a Casinóból délután fél ötkor, a Ligetben, a Mücsarnok háta mögött. Na de hát jön, jön Bizonyosné urhölgy, a finom uridáma és Csacsinszky ur otthagyná a szegény táncosnőt, aki, dacára a Casinónak, olyan szűz, mint az Uristen legtisztább anyyala. Mert előbb, kérem, mindenki szűz és tiszta volt, így teremtet mindnyájunkat a jószágos atyauristen, később romlottunk csak el s erről pedig egyesegyedül mi tehetünk. Öszentfelsege nem.

Csacsinszky ur azonban a második fölvonásban újból találkozik Tóth Mancsi táncosnővel s a harmadik fölvonás elején már együtt jönnek el hajnalban a Casinóból. Jönnek, kérem, a Mücsarnok háta mögött a gyönyörű harmatos tavaszi hajnalban a kesernyés szívé, Anyegin-lelkű fiatalember, a szívében mindnyájunk fiatalágával, szerelmi bánatával, sirásával, szomorúságával, édes-bus örömeivel, nagy kagagásával és mellette ez a kisleány, ez a Tóth Mancsi, ez a kis semmi, ez a lufballon, jönnek részegen nem is a pezsgőtől, csak a hajnaltól,

a fáktól, a természettől, az egész gyönyörű élettől. És odasimul ez az ostoba lány, ez a Tóth Mancsi a fuhoz és — honnét találja ki a szavakat? — azt mondja:

— Jaj de jó, hogy élek! Te édes jóisten, te aranyos! Hogy nem felejtettél el engem is teremteni. Hogy még én is, egy Tóth Mancsi, kérem, én is itt lehetek ezen a szép, meleg világon. Jaj, te szelid fák, hogy mér' nem tudok beszélni veletek! te jó levegő, milyen édes vagy. Én olyan, olyan boldog vagyok... Én most elsején érzem, hogy a gázsímat oda kéne adnom magának. Hédi is odaadja a gázsíját minden este az Amor-mozgó titkárnak, Mert szereti...

A fiu: Látod, kis szíved, én téged nem szeretlek. Pedig milyen jó a szemedet nézni, olyan, mint két csiga-biga. Olyan jó simogatni mindig a hajadat, meg a praclidat és a kis cipődet elnézni, mert azért ez is női cipő... Meglátni, mikor a kis tükörbe nézel és a kalapod húzódol... meg a konflison szégyelni magam veled, kérek... Ugy el szoktam mosolyodni, mikor eszembe jutsz, olyan kedves hangulat esik reám, mint mikor a falomb közt reszket egy csillag. Mért éppen veled találkoztam? Ó, mennyi gyönyörű, drága nőt látok, Ó, mennyi, mennyi van, fenséges ciprusok, imádni való szentek, hol van, akik keresek? Olyan rossz, hogy nem szeretlek. Te vajás pogácsa. Ne félj, nem foglak elfeledni, ha már nem is lógsz velem...

Mancsi: De az nem baj, úgy-e, hogy én szeretem?

A fiu: Nem. De én fantomoknak udvarlok. Én a fantáziámé vagyok. Chimérákat imádok...

Mancsi: Ne beszéljen nekem németül...

A fiu: Boldogtalan vagyok...

Mancsi: Frászt boldogtalan maga.

A fiu: Tóth Mancsi, nem szeretlek.

Mancsi: Hogy tudja, ki mondta magának? Bolond férfi maga. És különben is, mit hengeg, magának is csak az a rongyos szíve van, mint nekem, dacára, hogy maga uriember... Frász álljon belé, hallja, mér' olyan művelt, hallja, az a baja magának, én kijelentem... De én, ha művelt volnék, akkor sem volnék olyan buta, mint maga...

A fiu (átöleli a Mancsi édes, ostoba fejét. A Liget felől — mert béke van — dacára a hajnalnak, szól az álmos, édes ringlispil zene. A hullámvastat zugása, kurjantások, egy-egy síkoly, a lövölde pukkanásai, egy-egy rakéta sugarai).

Mancsi (nagyon halkán): Maga olyan jó fiu... Ugy-e, jól fog majd bánni velem. Ugy-e, nem fog engemet ütni... Olyan fáradt vagyok. Menjünk haza.

A fiu: Haza?

Mancsi: Igen. Haza... Hozzád...

Az utolsó kép. Meg lett írva odafönt, hogy Tóth Mancsi és Csacsinszky ur nem lehetnek együtt boldogok. Csacsinszky ur nem veheti el feleségül Tóth Mancsi táncosnő kisasszonyt, Tóth Mancsi mamája szédül, amikor az ablakokat puccolja a Bristolban, Tóth Mancsinak el kell tehát menni Oroszországba, mint egy Sisters Csárdás. Angelusz papa, a fő-fő artista-ügynök, az egykori híres nőimitátor, biztatja őket:

— Szeptember Moszkva, Aquarium; október Kiew, Eremitage; november Charkow, Moulin Rouge. Ha egyszer Moszkvában népszerűek lesztek, száz évig Moszkvában táncolhattok.

Hajljon közelebb!

Sugok egy jó tippet!

Szörmevásár Palugyai születésű
Nagymező-utca 42. Telefon 199-57

De Tóth Mancsi szerelmes. Csacsinszky urba, Halálosan. Fáj a bolond szíve, aki saját magával egészen odaadta Tóth Mancsit mindenestől, úgy, ahogy van, testestől-lelkestől a drága, komisz fiúnak. Nehezen tud szokni, bucsu nélkül, miután a bucsut amugysem bírta ki. Lent pedig vár a kocsi a pakokkal, Angelusz papa átadja az utleveleket.

— Nem megyek, nem megyek, bögi el magát Tóth Mancsi, mint egy vadállat. De Angelusz mester nem engedi elérzékenyülni:

— Oroszország! Pompaság és uraság. Aah! Ballet, champagner. A hercegek, a trojka. Az a kocsi, mint egy pazar fővezér ottan áll, kérem és ahova köpsz, egy herceg kurizál...

És szegény kis Tóth Mancsi, Sisters Csárdás, lerogy a földre, ott az Angelusz papa hideg irodájában és zokogva összekulesolja a két praclidját és fölnezi a plafonra és imádkozni kezd:

— Édes, jó istenem, az égben. Nekem el kell menni. Tudom. Muszáj nekem elmenni. Istene, csak te bocsássál meg nekem. Én tudom aztat, hogy menni kell. Én nem bánom. Én tudom, hogy nem lehet itthon lenni mindenkinek és úgy élni minden leánynak... és úgy élni... ketten... kisgyereket várni... Tudom, nem szabad, hogy mindenkinek jó legyen. Tudom, hogy muszáj, hogy soknak rossz legyen. Én tudom. Annyinak itten el kell menni. Én is elmegyek. Oroszországba. Mint egy Sisters Csárdás. Istene, csak te bocsássál meg. Te előttem nem rejthetem, az én igaz nevem Tóth Margit. Csak ne haragudjál énrám, drága, jószágos Istenkém...

És elmegy a kis Sisters Csárdás, elmegy Moszkvába az Aquariumba és Kiewbe az Eremitageba. És a fiu, aki eddig semmibe vette, megtudja, hogy elment, ráborul Angelusz papa vállára.

— A nőt kerestem... mint a botot keresi valaki, amikor ott van a kezében. Rám sütött a fényes napsugár és az én szemem be volt kötve. Én itt boldog voltam... Csak nem vettem észre... Ifjuságom! Tóth Mancsi! Isten veled! Isten veled!

Tisztelt Hölgyeim és Uraim, sokkal több nem történik a darabban.

Egyed Zoltán.

Az
ORIENT
kávépótlék a legjobb,
leggazdaságosabb,
tehát legolcsóbb!

Sem sárgarépat, sem gabonamut, sem hüvelyeset nem tartalmaz, hanem csupán és kizárólag

100%-ban
nemesített cikóriagyökérből készül

Belőle egy harmaddal kevesebb kell, mint bármely más pótkávéból.

Háziasszonyok!
Pénzének ellensége, aki nem kizárólag

ORIENT
kávépótlékot használ.

A Falu-Szövetség győri jubiláris kiállításán az aranyéremmel kitüntetve

Minden üzletben kapható!

Szintházi hírek

* Németh Mária. Vasárnap este mutatkozott be az Operában Németh Mária a „Sába királynője”-ben s első föllépésének igen nagy sikere volt. Németh Mária *Wlassits* báró fölfedezése, aki *A Reggel* munkatársát előadás közben fogadta páholyában s a következőket mondotta neki az Operaház új csillagáról:

— Németh Mária ama kevesek közé tartozik, akinek az egyéves költségvetés ellenére is — *kétéves szerződése van az Operaháznál*. A bemutatkozása a *Sándor Erzséire* emlékeztet, *valóságosan robbanásszerű sikere volt rögtön az első szerepével*. Megjelenés, hang és színpadi készség mind együtt van ennél a fiatal énekesnőnél, akit ebben a szerepben eredetileg a Városi Színház színpadán akartam fölléptetni, de miután láttam, hogy teljesen készen van, nem akartam megvárni, amíg a Városinál az előadással elkészülnek. Egyelőre nagyon vigyázzunk reá, nem akarjuk nagyon megerőltetni. Legközelebb a „Zsidónő”-ben és a „Tannhäuser”-ben szeretném fölléptetni, de úgy tudom, hogy Németh Mária az „Aidá”-ra is készül. Ez a szerp felelne meg leginkább az egyéniségének...

* Nirschy Emília. Az opera egykori primaballerinája vasárnap este önálló táncestélyt rendezett a Vigadó nagytermében. Paderewsky, Delibes, Csajkovszky, Brahms és Saint Saëns muzsikájára táncolt két óra hosszat, de a legnagyobb sikere mégis egy ismeretlen, meg sem nevezett szerző cirkuszgavotte-jával volt, amely a programon így szerepelt: Falusi kislány Pestben. Humor, kedély és nagyon sok kedvesség volt a falusi kislány táncában, a többiben — a francia ballett technikai tökélye. A publikum — a Vigadó nagytermét megtöltötte — szeretettel ünnepelte Nirschy, aki nagyon sok virágot is kapott. (e.)

* Hangverseny. A székesfővárosi énekkar vasárnap este rendezte első hangversenyét a zeneakadémia nagytermében *Karvaly Viktor* karnagy vezetése alatt, magas színvonalon álló műsorral. Erdemül tudjuk be, hogy *Bach*, *Liszt*, *Grieg* művei mellett a nálunk oly ritkán hallható modern magyar szerzők egész sora szerepelt. *Perényi Géza* érdekes harmoniaja, mély kedélyű női karát, továbbá *Demény, Karvaly, Siklós* és *Kacsok* néhány bájos vegyeskarát finom stílusérzékkel adták elő. Az estélyen még *Zsámboki Miklós* gondokaművész működött közre szép sikerrel. (V. M.)

* A Renaissance-Színház hetének eseménye: a „Lila ákác” keddi premijé. Szép Ernő új vígjátéka dominálja természetesen a Renaissance Színház heti műsorát, amelyen a „Lila ákác” ötször szerepel. Hétfőn és szombaton a 25-ik előadása felé tett házzakkal közeledő „Csodaszarvas” kerül színpadra. Csütörtökön, Mindszentek napján és vasárnap délután lesz „A trónörökös” első két mérsékelt helyőrszínházi előadása.

* „A vörös malom” 25-ödször. Kedden 25-ödször kerül színpadra a Magyar Színházban Molnár Ferenc költői színdarabja, „A vörös malom”. A darab páratlan sikerét legjobban az bizonyítja, hogy a 25-ik előadáshoz 22 nap alatt érkezett el és nem volt még egyetlenegy előadása sem, amelyre legalább 10 nappal előre el nem voltak adva az összes jegyek. A darab természetesen minden este, továbbá vasárnap délután, valamint csütörtökön, november 1-én délután is műsoron van 3 órákor, rendes esti helyőrszínházi előadással.

* Változatos operaműsor fogadja ezen a héten a Városi Színház közönségét. Hétfőn a „Tükör” kerül színpadra *Bajza Gizi* vendégfölléptével és a „Bajazzók” operával egy estén, szerdán a „Faust”-ot adják *Aquila-Adler* Adelina fölléptével, csütörtökön délután a „Carmen” Nagy Izabellával és *Környey Béla* vendégfölléptével, pénteken a „Zsidónő”, vasárnap délután „A denvér”, következő hétfőn pedig a „Mignon” van műsoron *Aquila-Adler* Adelinaval a címszerepben.

* „A jégesap” 25-ik előadása. Zilahy Lajos pompás boházata, „A jégesap”-ot kedden 25-ödször játsszák a Belvárosi Színházban. A nagyszerű darabot azonnal megpénteken és vasárnap este megismétlik. Hétfőn, szerdán és vasárnap délután rendes esti helyőrszínházi előadással táblás házakat vonzó *Wedekind*-tragédiát, a „Favasz ébredése”-t játsszák. Csütörtökön *Móricz Zsigmond* kitűnő parasztvígjátékát, a „Sári bíró”-t adják hosszabb szünet után *Rákosi Szidi* vendégfölléptével. Szombaton *Fodor László* elmés vígjátékát, a „Navarrai Margit”-ot adják. Csütörtökön, november 1-én délután a kitűnő *Szenes-vigjáték*, „A buta ember” van műsoron, ezuttal 125-ödször, 3 órákor, mérsékelt helyőrszínházi előadással.

* „Orpheus a pokolban” előadásai táblás házakat vonzanak a Városi Színházban. A följújtás kitűnő szereposztásával kedden, csütörtökön, szombaton és vasárnap ismétlik a klasszikus operettet.

* *Honthy Hanna*, *Kökény Ilona*, *Rátkai Latabár*, *Lelkes Margit*, *Járay, d'Arrigo* és *Raskó* minden este fölléptenek *Faragó-Nádor* nagyszerű daljátékában, az „*Elléster Fanny*”-ban, amelynek minden előadása nagy sikert hoz a Király-Színház kiváló együttesének. Vasárnap délután „*János vitéz*”, csütörtökön, november 1-én délután „*A bajadér*” kerül színpadra 3 órákor, mérsékelt helyőrszínházi előadással.

* A *Blaha Lujza*-Színháznak fönnállása óta nem volt olyan sikere egyetlenegy darabban sem, mint „*A rózsalány*”-nyal, amelynek itteni sikere a darab párisi sikerét is túlszárnyalja. A darab, amely zene nélkül is a legirapósabb helyzetekkel teli boházata, viharos kacagást kelt a nézőtérben, amelynek minden egyes helyét napokkal előre elkaphodja a közönség. Az újdonság természetesen a hét minden estéjén műsoron van. Vasárnap délután *Rajna-Czobor* népszerű operettje, a „*Szépasszony kocsisa*”, csütörtökön, november 1-én pedig a nagyszerű „*Fi-Fi*” kerül színpadra 3 órákor, mérsékelt helyőrszínházi előadással.

* „*A faltörő kos*”, „*Az örökség*”, „*Káldy-pipa*”, a hangulatos *Csokonai-dalciklus*, a mulatságos tréfák egész sora, a kitűnő magánzámok, amelyek együttvéve az *Andrássy-uti Színház*-nak oly nagy sikert szereztek, hogy a műsor egymásután 50 előadásra át táblás házak előtt került színpadra. Ugyanezt a műsört játsszák a hét minden estéjén, valamint vasárnap délután és csütörtökön, november 1-én is 3 órákor, mérsékelt helyőrszínházi előadással.

Friss tojást, tejet, kakaót és malátakivonatot nyújt a szervezetnek az Ovomaltine.

A görög felkelő csapatok megadták magukat

Athén, október 27.

A fölkelők utolsó csoportjait a kormány-csapatok körülzárták,

a fölkelők föltétel nélkül és vérontás nélkül megadták magukat. Gargalides és Leonardopulos tábornok is elfogadta a kormány föltételeit.

Ezek szerint a tisztok föltétel nélkül megadják magukat, a katonákat pedig, akik fegyvereiket megtartják, bántódás nélkül szállásukra kísérik. A lapok jelentése szerint a lázadás elfojtásának egyetlen áldozata a kormánycsapatoknak egy zászlóaljparancsnoka. További jelentések szerint a lázadók vezetői híveik közül 23-at agyonlőttek. A vasúti forgalom holnap ismét a rendes keretek között megindul.

Mozi-közlemények

„Az Apocalypsis négy lovasa.”

Az Orion Filmgyár és Forgalmi Részvénytársaság monopóliuma. — A világ legnagyobb filmjét a Corvin-Színház mutatja be október 31-étől.

Író:

Vicente Blasco Ibanez, a dúsgazdag és világhírű spanyol író, „Az Apocalypsis négy lovasa” című hatalmas háborus regényét a világháború harmadik esztendejében a német tengeralattjáróktól állandóan veszedelmezett Atlanti Óceánon írta meg, ide-oda hajózva yachtján Argentina és a spanyol partok között. Ennek a sok hétig tartó életveszedelmes hajóútnak állandó izgalma lüktet végig a regény cselekményén, amelyből a jelenkor leghatalmasabb filmalkotása készült.

Rendező:

Rex Ingram, a rendező, az ugynevezett „self made man”-ek közül való, mint minden valódi amerikai nagyság. Az ír származású rendező a konzervatívizmussal a tökéletességével dolgozott, amely a rendelkezésére álló mérhetően tőke nélkül is hatalmasat tudott volna produkálni. „Az Apocalypsis négy lovasa”-nak sikere egyszerre a legelső közé emelte Rex Ingramot, akit szűkebb hazája, mint Amerika, a kitüntetések egész seregével árasztott el.

A főszereplők:

Még a szertelen lehetőségek hazájában, Amerikában is példátlan az a népszerűség, amely a „Négy lovas” óta a film férfifőszereplőjét, a déli származású *Rodolph Valentint* körülveszi. Valentino, a nép bálványa, akiben egy idegen és történelmileg dicső race egyik leg-tökéletesebb példányát ünneplik. A „Négy lovas” női szereplői közül a csodás szépségű *Alice Terry*, Rex Ingram felesége ragyog a legelső helyen.

Az ellentétek fantasztikus színdarabja:

Az amerikai kritika szinte egyértelműen ezzel a meghatározással illette „Az Apocalypsis négy lovasa”-t. És valóban, az ellentétek fantasztikus játéka ez, ahol az egyén a maga apró-cseprő családi ügyeivel és szerelmi életével szervesen belekapcsolódik a világtörténelem legdrámaibb mozzanataiba. Az egyén tragédiáját szimbolizálja.

Magyar kivándorló... Argentínai milliárdos:

Megkapóan érdekes annak az Amerikába kivándorló magyar parasztnak az alakja, aki Argentínában hosszú esztendőket éhes és fegyelmezett munkájával szinte az egész természetet maga alá gyűri. Ennek az egykori koldus magyar parasztnak családja vetődik a világháború színterére, hogy egyrészt a francia, másrészt a német fronton vérvél fizessen az „Igazságért”.

A négy lovas alakja:

Ha a négy lovas Szent János fantáziájának szörnyű szüleménye is, maguknak az alakoknak döbbenetesen plasztikus képe csak egy monumentálisan nagy festő vagy szobrász elképzeléséből nyerhetett formát. Csak egy pillanatra lépnek élénk, de ez a pillanat elég, hogy szemünkön át a lelkünkbe szívódjék az iszonyat. Kőbevesző félelmes alakjuk ott nyargal végig a filmen és sokáig visszatér még hozzánk, ami-

PYRAM

újonnan megjelent, torpentinússal, a helyi állami is jobb minőségben készült kiváló tisztító és konzerváló hatással bíró cipőöröm

724

BENES TESTVEREK VEGRYSZETI GYAR RT., GYOR

Egyik vendég a másikkal ajánlja, Hogy otthon is csak az „UPPU”-t használja!

Batthyány Tivadar nagy beszéde a külföldi kölcsönről, a Habsburg-kérdésről, a kurzuspolitika kudarcairól

„Bethlen a függetlenségi párt programja alapján tárgyalt Genfben“

(A Reggel kiküldött tudósítójától.) Az újpesti függetlenségi Kossuth-párt a tagok áldozatkészségével új otthont épített magának. A esinos épület telkét *Erl Ferenc* kőművesmester ajándékozta, az építkezéshez szükséges tőkét pedig *Tihanyi Kálmán*, a párt titkára gyűjtötte össze. Vasárnap délután volt a *főlavató ünnepség*, amelyen megjelent *Batthyány Tivadar gróf*, *Nagy Vince*, volt belügyminiszter, *Vass János*, volt vallásügyi miniszter, *Nagy Ernő* nemzetgyűlési képviselő, *Fóthly Vilmos* fővárosi bizottsági tag. Az újpesti hídnál nagy küldöttség fogadta az érkezőket, akiket *Pintér Károly* üdvözlő szavai után hosszú kocsisor kísért az új otthonba. Az ünnepségen, amelyen megjelent dr. *Semsey Aladár* polgármester is, dr. *Szalay Sándor* megnyitó beszéde után

Batthyány Tivadar gróf

mondott föltűntet keltő beszédet.

— Megállapítom — így kezdte —, hogy gróf Bethlen István miniszterelnök Genfben a viszonyok kényszere folytán immár teljesen azon elveket vallotta, amelyeket mi vele és elvtársainkkal szemben állandóan sürgettünk. Emlékeztetek nemzetiségi politikánkra. *Mocsány*, később *Justh*, *Holló*, *Lovász* és én a nemzetiségekkel való megbékélés politikáját hirdettük, amiért *Tisza*, *Bethlen* és társaik részéről ugyancsak súlyos támadásokban volt résznünk. *Ime*, néhány hónap előtt gróf Bethlen István kénytelen volt nemzetiségi politikánk helyességét elismerni, a mi politikánknak megfelelő rendelkezéseket kiadni. Figyelmeztettük a kormányt, hogyha már más okokból nem is, de figyelemmel a békeszerződés 16. cikkére, hagyják abba a politikai és tisztviselői politikai okokból való üldözését. Nem hallgattak reánk. Most itt a külföldi beavatkozás a Károlyi-vagyon elkobzásai ügyben. Kellett a nemzetnek ez a megaláztatás? *Miért kell Lovász*, *Garami* és társaik ellen politikai hírlapcikk miatt eljárást indítani — mondotta —, azt senki sem képes megérteni. Folyton hirdettük és hirdettük, hogy meg kell békülnünk szomszédainkkal, a kisantant hatalmaival és népeivel, mert ez politikai, területi, gazdasági és pénzügyi újjáébredésünknek előfeltétele.

A kurzuspolitika első korszakában ilyen fölszólalásainkat elnémították cenzurával, gyűlölködési jogunk megvonásával. Néhány hónappal ezelőtt is hazaárulásnak minősítették.

És ma? Hála Istennek győzött a mi álláspontunk, amelyben az egész kurzus tábora már egyhanguan papolja utáunk a kisantanttal való meggyezés egyedül üdvözítő voltát. *Udvözlöm a meglért bűnösök táborát a mi elveink körében. A kölcsön ügyében rámutattunk arra, hogy*

a kurzuspolitika a maga reakciós eszelelményével, külérteleményével és atrocitásival, választási eljárásával, numerus clausurával és botbüntetésével óriási kárt okoz a nemzetnek.

A miniszterelnök most becsületes nyíltsággal bevallja, hogy korántsem fogunk oly kedvező föltételek mellett kölcsönt kapni, mint Ausztria. A kurzuspolitikának köszönhetjük, hogyha egyáltalán kapunk kölcsönt, az az osztrákokénál kedvezőtlenebb pénzügyi és lealacsonyabb ellenőrzési föltételek mellett áll csak rendelkezésünkre.

Ezután az elmúlt 10 év zárszámadásait sürgette meg. Számoljanak el ama 140 millió 16 pengert, amelyet Bécsben kitűnő hazafiak az én erkölcsi felelősségem mellett mentettek meg a nemzetnek, de nem a bécsi magyar uraknak.

Talán majd a Népszövetség okmányai útján megtudunk valamit arról, mire költötték a milliárdokat a *Friedrich*, *Huszár*, *Simonyi-Semadam*, *Teleki* és *Bethlen-kormányok* miniszterei. Örömmel jelenthetem azt is, hogy a legreakcionariusabb és legkonzervatívabb magyar államférfi, *Bethlen István gróf* a viszonyok kényszere alatt immár a külföld nagyjai előtt oly politikát hirdetett, amely nagyon, de nagyon közel áll a mi demokratikus nemzeti követeléseinkhez. A Habsburg-probléma végleg tisztázandó kérdés. Deklaráció nem elegendő, hanem törvény kell, amely végleg rendezi az ügyet. Minden két-színű taktikádsznak egyszersmindenkorra véget kell vetnünk. *Bethlen gróf* egy héten belül programjába vette a legitimizmust és ugyanazon héten detronizációs törvényt fogadtatott el a nemzetgyűléssel. A külföldön anti Habsburgistának hirdeti magát, idehaza nyíltan tári a legitimista mozgalmat, maga rendez legitimista intézkedéseket, amelyeken a hivatalos személyek is megjelennek, a szabad királyválasztókat elnémítja, a köztársaságokat pedig becsmarolja.

Utaltam már annak szükségére, hogy a Szentisékkel a legfőbb kegyuri jog felől kössünk konkordátumot. Helytelennek tartottam, hogy annakidején a *Károlyi-kormány*, *Vass József* jelenlegi miniszter ur tanácsára a köztársasági elnök részére vindikálta a Habsburgok legfőbb kegyuri jogait. Eppoly abszurdumnak tartom, amidőn a *Bethlen-kormány* a mai uralomnak vindikálja ugyancsak a jogokat. E követelésekkel szemben értem Róma álláspontját. Egy-két pápói stánum nem éri meg egy ily konfliktus súlyos következményeit. Sőt, senek megkötni a konkordátumot Rómával, addig pedig *Vass József* nyugodjék bele abba, hogy mással töltik be a kálócsai érseki stánumot.

— A nemzetnek szüksége van hardti megegyezésre szomszédainkkal, szüksége van területi kiltgazításokra nagyobb stílusban, szüksége van a nemzeti kisebbségei ügyének rendezésére, szüksége van a Kossuthi Duma konföderáció gazdasági megoldására. Alkalmas-e e föl-

adat teljesítésére a jelenlegi miniszterelnök? Sajnálatomra ki kell, hogy jelentsem, *Bethlen gróft* nem tartom annak, nem pedig képességeinek, tudásának és politikai gyakorlatának teljes elismerése ellenére. Hogy akarja *Bethlen* átvezetni a nemzeti demokráciába az ország kormányzati politikáját, midőn ő és egész vezérkara — nagyatádi Szabó kivételével — csupa reakciós és szélső konzervatívokból áll?

— Kezeim közt volt nem egy adat arra nézve, hogy mennyire szoros nexusban áll a mostani *Bethlen-kormány* az ébredő és haszontó alakulatokkal. Elképzelhető-e, hogy óriási skandalumok nélkül ugyanaz pusztítsa ki a föltűntmények fogalma alá tartozó összes alakulatokat, aki azokat részben létrehozta, részben évek óta működésüket előmozdította és ugyancsak állandóan kihasználta politikai céljai szolgálatában?

Batthyány gróf után *Nagy Ernő* szólalt föl, majd *Nagy Vince* beszélt. A gyűlés utolsó szöke *Nánássy László* tarpai gazdálkodó volt, akinek talpraesett beszédét a jelenlevők zajosan megtapsolták.

Rendőri asszisztencia mellett folyt le Bécsben az első női autóverseny

Bécs, október 28.

(A Reggel bécsi tudósítójának jelentése.) Ma délelőtt volt Bécsben a világ első női autóversenye. A verseny botrányos lefolyásának ígérkezett, mert a szocialisták már szombaton tiltakoztak az ellen, hogy vasárnap délelőtt autóversenyt rendezzenek a *Prater Hauptalleben*. Hivatkoztak arra, hogy vasárnap délelőtt ezrével keresi föl a nép a *Pratert*, ahol sétálni akarnak és az autóverseny éppen ezeket a vasárnapi sétálókat zavarja szórakozásukban. A szocialisták arra kérték a rendőrfőnököt, hogy a mai versenyt ne engedélyezze, ha azonban mégis hozzájárul a verseny megtartásához, jelöljön ki más utvonalat erre a célra. A rendőrfőnök azonban arra hivatkozva, hogy számos külföldi vesz részt a versenyen, nem változtatott a programon, hanem elrendelte, hogy erős rendőri készület szállja meg a verseny ideje alatt az elzárt utvonalt és akadályozza meg az esetleges zavargásokat. Ezen erélyes föllepés eredménnyel járt. A verseny ugyanis minden rendezavarás nélkül, simán folyt le. A legjobb időt *Prinz Erna* érte el *Perl*-autón. Ideje 54 másodperc. A második egy *Amilcar*-kocsi volt, 1 perc 03 másodperc, a harmadik legjobb időt pedig *Csibiriki*-kocsi futotta. A verseny főérdeklőse az volt, hogy minden kocsit női vezető hajtott és hogy férfiak kíséreként sem foglalhattak helyet a kocsikon. A verseny utvonalon körülbelül 100.000 ember nézte végig a nem mindennapi látványosságot.

„HORCH“-AUTÓK
VEZÉRKÉPVISELETE

BUDAPEST
„Motor“ Automobil Rt. IV, Eskü-tér 5. Tel. 142-44

IRODABUTOROK
Pénzszekrények
HIRSCH ÉS TÁRSA
Budapest V, Alkotmány-utca 19. sz.

ANTIK butorok, órák, dísz tárgyak nagy választékban. JAMBOR, Múzeum-körút 31. sz. Vessék, eladók és cserélek. — Antik órák szakszerű javítása — Telefon: József 99-79.

A RÉSZVÉNY
ŐSZI-SÖRE
MINDENÜTT

ISMÉT KAPNATO

A Rajnánál minden csöndes

Páris, október 27.

Az Havas-ügynökség jelenti: Az egész francia-belga zónában, beleértve a *szeperatisták által megszállott városokat is, a nap nyugodtan telt el. Az ideiglenes kormány berendezkedik és tárgyalásokat folytat a tisztviselőkkel.*

Az angol kormány enyhíti a francia föltételeket

London, október 28.

Az Havas-ügynökség jelenti: A kabinet a jövő hét elején ülést tart, amelyen megvitatják a szakértők összevetelének kérdésére adandó *francia-belga választ*. Azt hiszik, hogy az angol kormány a francia föltételeknek némi enyhítését fogja kívánni.

PALMA
kötések, varok és talpbédo
Kimek idejét és labát olcsóbb és tartósabb minni a hót

Zsoldos-tanintézet
legjobban készít elő magánvizsgákra VII, Dohány-utca 84

Dr. Grünwald Emil
Banküzlete

Telefon: 192-27 767 V. Bólvány-utca 13
Postatak. számla 52117 jételelet

„PYRAMIS“
MAGYAR FÖLDBIRTOKOSOK ÉS FÖLDBÉRLŐK KÉREKEDelmi RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA
BUDAPEST, VI, TEREZ-KÖRUT 26. SZÁM
Részvénytőke: 1.600.000.000 korona

Bankosztály. Mezőgazdasági gép-, műszaki-, műtrágya-, erőtakarmány-, liszt-, vetőmag- és gabonaosztály.

Műbutor

MÉNER A. Géza műbutorgyáros butoráruháza, Budapest VI, Csengeri-utca 29 (Király-utca sarok) Telefon 190-60 695

VASÁRNAPI SPORT

Magyarország-Svédország 2:1 (2:1)

Az izgalmasan kezdődő mérkőzés a második félidőben teljesen ellaposodott. — A svédek „egy bekk-rendszer” szerint védekeztek és ezért 37 esetben volt off side. — Orth Gyuri volt a mezőny legjobb embere Üllői-úti pályán. — Harmincöt ezer néző. — Biró, Schmieger (Wien)

(A Reggel munkatársától.) 1923 október 28-án napon a hőmérő 36 fok Celsiusot mutatott, az épkézláb emberek tízezerig pedig 40 fokos lázzal szaladtak a fővárosban. Némelyek az örömtől, hogy már van jegyük a hetedik svéd-magyar mérkőzésre, mások pedig az izgalomtól, hogy jegy nélkül majd miképpen tudnak belőgni a nagy viadal színhelyére, az Üllői-úti pályára. Déli harangszóra, mint egy varázsláttal, megleveneredtek a pályához vezető utak. Ahány autó és kocsis volt Budapesten, az mind oda tartott. A villamosok zsufozásig tömve, libasorban haladtak egymás mögött és amikor Horthy Miklós kormányzó és József főherceg megjelentek az ünnepi díszbe öltözött pályán, 35.000 főnyi lelkes embergyűrű ölelte körül a küzdőteret... Egy perc múlva a közönség éljenzésétől kísérve megjelennek a pályán Észak fiai... tizenegy élterős, szőke ifju és csakhamar fölhasan a svéd és a magyar himnusz, amelyek a svéd játékosok feszes „vigyázz”-állásban, a közönség pedig fedetlen fővel és állva hallgat végig.

A játék hatalmas meglepetéssel kezdődött. A svédek már az első percben kornerből gólt fejttek. A küzdelem további részében azonban állandóan a magyar fiúk voltak fölényben, amit a svédek „egy bekk-rendszer” játékkal nagyszerűen pariroztak. (37 off side volt a mérkőzés alatt!) Általában a svédek két év alatt sokat fejlődtek. A védelem okos taktikával és energikusan dolgozik. Itt különösen Mellgren és Andersson tetszettek. A csatársorban pedig — amelynek minden egyes tagja pompás technikával rendelkezik — Karlsson és Dettner váltak ki. A magyar legénység közül Orth emelkedett ki, ő volt a mérkőzés legjobb embere. A védelemben egyébként Fehér és Hungler II. brillírozott, amíg a támadásban Pataki, Eisenhoffer, Molnár és Braun jeleskedtek. Kár, hogy a két utóbbi játékos nem kapott elég labdát. Solti érthető lámpalázzal küzdött, de az utolsó negyedórát kivéve, kifogástalanul végezte a dolgát.

Magyarország választ, a svédek kezdenek s pillanatok alatt kornernek érnek el

Dettner centerük fejése révén sikerül góllá értékesíteniük: 0:1!

Az első magyar támadást Pataki remek szökőttel és Braun vezeti, de erősen szorongatott helyzetből kapu fölé 16. A II. percben

Orth 30 méterről kiskölik, a labdát a tisztán álló Eisenhoffer elé találja, aki a kifutó svéd kapus mellett 9 méterről a hálóba helyezi: 1:1!

„Magyarország legjobb birkózója” címért dr. Varga Béla világbajnokunk és Keresztes Lajos fognak mérkőzni a MAC országos versenyeinek esztendői záróküzdőjében a Munkácsy-utcai gimnázium tornatermében este 6 órakor.

A MAFC vezet a MAFC-BBTE klubközi atletikai versenyen 73 ponttal 62 ellenében. A viadal legizgalmasabb száma az ötös magasugrás volt, amelyben az egyetemisták 163 cm-es átlagot értek el. A nagyszámú induló miatt a verseny esztendőre folytatódik.

Muskát László öt bajnokságot nyert klubjának, az MTK-nak, a házi bajnoki atletikai viadalán.

A Világosság Kerékpár Kör 160 kilométeres házibajnokságát Havel nyerte meg.

VI, Révay-ú. 18 KIS KOMÉDIA Telefon: 14—22

Ma Rott és Steinhart föléptével „Három a kérés” és „Der gelbe Rock”.

TENNISZ-RACKETEK, LABDÁK, CIPŐK, ANGOL, NÉMET ÉS MAGYAR GYÁRTMÁNYOK KERTÉSZ U. 11. Andrásy-ut 33, Pártól Nagy Áruházal szemben

HÓCIPŐ sárcipő kapható, **JAVITHATÓ** Neumann Géza VI, Nagymező-ú. 44. sz.

A 20. percben Mellgren a sarokzúzóhoz löki Csibit, a zúzó kitérik, a dobott taccsából Kertész Vili kapura lö, labdáját Enwall kornerre menti... Mezőnyjáték két-három svéd s ugyanannyi magyar off-side-dal. Brommeson veszedelmes labdáját Mandl kornerre tolja, a sarokrugás veszedelmekkel a magyar kapu fölé kerül. A svédkek egybekes játékkal gyakran csalják lépőre a magyar csatárokat. A 27. percben Kertész szereli Holgersent,

a labda felpálvánál Orthhoz kerül, két-három lépés után szökőttel Eisenhofferit, aki egyéni játék után a 16-os vonalról a kapu jobb sarkába helyezte gólt 2:1!

Féldő 2:1. Kapucser után egyideig unalmas, szürke játék folyik, amelyben a magyarok támadnak többet, de a támadásaik nem veszedelmek. A svédkek kornerhelyzetet teremtenek, a sarokrugást Fehér kornerre menti, az újabb sarokrugásból születtet nehéz helyzetet Mandl tisztázza. Hungler II. a tizenhatoson handsett vét, a megittelt szabadrugást Fehér nagy bravúrral biztosan fogja. Most Solti rug korner, labdáját Orth éles lövéssel mellé vágja. Am perekkel később előrenyomul s az egész svéd védelmet kicselezve, 30 méterről éles, lapos lövést küld, lövését a svéd kapus csak nehezen védi. Ugy a hálók, mint a csatáraink minden labdát Soltira játszanak s így a kitűnő Braun elhanyagolt marad. Molnár egy Brauntól kapott labdát Eisenhofferhez passzol, az Soltihoz továbbit, ki lángha lövést küld a kapura, amit a svéd kapus lábbal véd. Nagy magyar fölény, amelyben Patakinak először nyílik alkalma kapura löni. Most Braun is gyakran jut labdához, de erősen fogják s támadásait így nem koronázhatja siker. A végeredmény tehát 2:1 maradt a mi javunkra.

Válogatott csapatunk Svédország ellen eddig hét ízben küzdött. 1912-ben Göteborgban 2:2-re végeztünk a svédkek ellen, a következő évben Budapesten a revansmérkőzés 2:0 arányban az első győzelmünket hozta meg. 1914-ben Stockholmban két ízben is játszottunk a svédkek ellen 4:1, illetve 1:1 eredménnyel. Majd 1921-ben a fővárosban egy felejtethetően szép viadalban 4:2-re győztünk, míg a következő évben Stockholmban 1:1 volt az eredmény és végül most 2:1 arányú győzelmet arattunk. Tehát a hét találkozásból négyszer győztünk, háromszor pedig eldöntetlen maradt a küzdelem. Gólarány: 16:8 a mi javunkra.

III. oszt. válogatott—II. oszt. válogatott: 1:0 (0:0). A II. és a III. osztályú válogatottak mérkőzését unalmas csapkodás jellemezte. Semmiféle szebb akciót sem láttunk s jöhetet a II. osztályú volt többet frontban, a mérkőzést az utolsó percben Konyor által (KTE) lőtt góllal a lekesebben játszó III. osztály nyerte meg.

Egyéb eredmények. III. osztály: Vasklub—BESC 3:0, Droguista—BSE 0:0. — Előkészítő: Pannónia—Kalapos 2:2. — Liga: Sínház—Cipész 4:0. — Corinthian-dij: TTC—Haladás 3:2. — Ekszerész sereg: MTK—Hungária 6:1. — ILSz: Vasas—Föv. T. Kör 5:1, BBSC—RTK 2:0, FSC—III. ker. TVE 2:0.

A prágai DFC győzelme Bécében. A prágai Deutscher Fussball Club ma játszotta le nagy érdeklődéssel várt mérkőzését a Wiener Sport Club ellen. A meccset a DFC 2:1 arányban nyerte meg.

Egyéb bécsi eredmények. (A Reggel bécsi tudósítójának telefonjelentése.) Amateure—Hakoah 3:0 (1:0), Simmering—Slovan 3:0 (2:0), Waacker—WAF 2:1 (0:1).

A Máv.-gépgyári Sportkör országos ifjusági birkózóversenye. (A Reggel tudósítójától.) A Máv.-gépgyári kolónia Golgotha-úti hatalmas dísztermében rendezte meg az agilis munkás-egyesület országos ifjusági birkózóversenyét. Kedvező tünet, hogy a svéd-magyar válogatott futballmérkőzés konkurrenciája ellenére is, nagyszámú és hozzáértő közönség töltötte meg a gyönyörű s kényelmes termet. Örömmel állapítjuk meg, hogy ifjusági versenyzőinket tudásban megerősödvé láttuk viszont a mai versenyen. A közönség által már régen ismert Horina, Németh, Borbély (Máv.), Tiringer (Vasas), Cserépp (Ganzgyári TE), Debreczy, Sagát, Rauschnitz (MTE), Plasek (Ganzgyári TE) kívül új csillagokként tűntek föl a kaposvári Fehér és Szegfű, továbbá Arany (MTE).

Részletes eredmények:

Pehelysúly: 1. Fehér Andor (Kaposvári MTE). 2. Debreczy Gyula (MTE). 3. Sagát Pál (MTE). 4. Pásztor István (Pécsi SC).

Könnysúly: 1. Bokor János (Máv. GSC). 2. Horina Lajos (Máv. GSC). 3. Németh József (Máv. GSC). 4. Alady Imre (Máv. GSC).

Kisközépsúly: 1. Weisz Jenő (Máv. GSC). 2. Borbély Ferenc (Máv. GSC). 3. Rauschnitz István (MTE). 4. Plasek Károly (Ganzgyári TE).

Nagyközépsúly: 1. Tiringer Ferenc (Vasas). 2. Kraut Andras (Vasas). 3. Kunz Sándor (Testvériség).

Nehézsúly: 1. Jellinek Ferenc (Máv. GSC). 2. Pomozi Béla (Máv. GSC). 3. Piedl Andras (Máv. GSC).

Czája—Jaago

Kedden este 8 órakor a Fővárosi Cirkuszban

Vasárnap este Czája János világbajnokunknak Petrovits orosz világhajónal kellett volna megküzdenie, de az a hatalmas érdeklődést keltő viadal elmaradt, mert Petrovits Berlinből indulva, Bécsben át igyekezett Pest felé és az osztrák császárvárosban baleset érte. A késve berobogó vonat még mozgásban volt, amikor Petrovits arról legrótt, hogy még a csatlakozást elérhesse, de szerencsétlenségére, mert bokafejemodást szenvedett és a Fővárosi Cirkusz helyett a kórházba került. Emiatt a Czája—Samson-revansmérkőzés került vasárnap este eldöntésre, ezáltal finomabb formák között. Izgalmas küzdelemben a magyar bajnok a 44. percben megismételve győzelmét, amit a közönség riadó tapsal fogadott. Utának Sirk, a szimpátiikus finn mester a 32. percben karathúzással győzött Lindmayer mesterbirkózó fölött.

A két mérkőzés közben érkezett meg Jaago, eszt világbajnok Bécstől, aki kijelentette, hogy 3 milliót tesz le díjjal arra az esetre, ha Czája neki 1 óráig ellent tud állani. A Czája—Jaago-mérkőzés kedden este 8 órakor kerül elődöntésre a Fővárosi Cirkuszban.

A Czája—Jaago-mérkőzés sorsa teljesen nyílt. Bár Jaago 13 kilogrammal könnyebb Czájánál (115 kg.), technikában jóval föléte áll a magyar mesternek. Az egész fővárosi sportközönsége nagy érdeklődéssel várja a két nagy mardar küzdelmet, mert Jaagot maguk a profzionisták is „a világ legjobb birkózója”-nak tartják, míg Czaját teljes 12 esztendőn át még nem terítették két vállra senki sem. Czája és Jaago ezuttal találkozhatnak életükben először. Küzdelmük döntősig fog folyni.

Lősport

Káposztásmegyéri löversenyek. Vasárnap zajlott le az Urlovások Szövetkezete őszii meetingjének utolsó napja. A nap főszáma az Őrsi Nagyi Aakadályverseny volt, amelyet a kitűnő steller Napvilág nyert meg négy ellenfelével szemben. Részletes eredmények:

I. futam: 1. Ferrario (2) Binder. 2. Elsőm (3) Csenovits. 3. Firouzeh (4) Selmecey. Fm.: Babuzsi (2^{1/2}), Pour l'amour (8). 1 h, 2h. Tot.: 5000:11.000, 7500, 10.000. II. futam: 1. Relache (2) Binder. 2. Vaskalapos (1^{1/2}) Patzák. 3. Helyreleány (1^{3/4}) Csernov. Fm.: Jenő (3). 1^{1/2}h, 3h. Tot.: 5000:19.500. III. futam: 1. Napvilág (p) Binder. 2. Marci (10) Brick. 3. Asszonyfaló (6) Adda. Fm.: Nosza (2), Petó (5). 2h, rossz 3-ik. Tot.: 5000:8500, 7000, 15.000. IV. futam: 1. Csacska (1^{1/4}) Binder. 2. Marlette (p) Selmecey (elb.). Tot.: 5000:7000. V. futam: 1. Borgó (2) Biernaczky. 2. Mikolt (3) Gutai. 3. Nebich (4) Martinek. Fm.: Embona. 1^{1/2}h, nyh. Tot.: 5000:8000. VI. futam: 1. Tóga (9) Vondra. 2. Parisienne (2) Gutai. 3. Adut (3) Patzák. Fm.: Maiweib (10), Marmara (20), Lajos (8), Fruzi (10), Beau Fax (6), Szumir (6).

Felelős szerkesztő és kiadó: Lázár Miklós.
Kiadja a Reggel Lapkiadó Rt.

„Világosság”-könyvnyomda Rt. Budapest, VIII. Conti-ú. 4. Műszaki igazgató: Deutsch D.

DUNLOP
CORD
GUMMI

Vas Géza és Fia Liszt Ferenc-tér 2
Távbeszélő: 85—43

Herlango fotocikkek
Budapest IV, Kigó-ú. 4.
Földzet: VII, Király-ú. 63

Ma is adunk
kötésre ciszternában, hordóban vagy kannában
díjmentesen átvételre, házhoz szállítva vagy
kocsiba töltve
autóbenzint, autóolajat,
autózsírt
legelősb napri áron,
valamint peiroleumot, gépolajat, hengerolajat,
motorhajló-és kenőolajokat, Tovolle gépszírt,
kocsikenőcsüt
„PHOBUS” olajkereskedelmi Rt
Budapest V, Balaton-ú. 10 — Telefon: 164—45

„Fortuna” Ingatlanforgalmi Vállalat
az Országos Földbirtokrendező Biróság engedélyével
Budapest VI, Teréz-körút 21. 274 Telefon: 7—36.
Nagyszámú birtokvételi és eladási megbízás. Földbirtok,
budapesti és vidéki házak, villák és telkek közvetítése. Jól
bevált lakásközvetítés, finanszírozás stb. Mindennemű ingat-
lanügyben szolid, gyors és kívánatra diszkrét lebonyolítás.

Csermely Károly automobilok
Telefon: 149—42
Iroda: VII, Teréz-körút 12

IRÓASZTALOK és teljes irodabe-
rendezések Lányit-
nál, Vörösmarty-ú.
53. Tel.: 61—43

Arany, ezüst beváltás IV, Vármegye-utca 7

Pénztári órák:
9—5-ig

XYLOS-BUTOROK

különbözes hálószobák, leányszobák,
gyermekszobák, gyermek-
ágyak, rugalmas faágybetétek.

Hazai Fatermelő Rt. gyártmányai
704 Kizárólag a gyári lerakásban!
Tisza Kálmán-tér 3 Telefon: József 52-04